

Maestrul George
Georgescu cu câțiva
dintre oaspeții Festi-
valului Enescu:
David Oistrach
(U. R. S. S.), Yvonne
Astruc (Franța),
Carlo Felice Cilla-
rio (Italia).

Fotografie de
A. LOVINESCU

Biblioteca Centrală
Războieni
Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 37 (173) — 13 sept. 1958

18 ZILE, CAPITALA

Ateneul, Teatrul de Operă și Balet, sălile „Dalles“, „Constantin Tănase“... Dacă vizitezi în aceste zile foaietul sau culisele oricărui din ele, ești uimit de ritmul frenetic al activității: traducători trecind în goană pentru a-și înflni oaspeții străini de care se îngrijesc; secretarii juriilor, preocupați să rezolve probleme organizatorice; telefoane anunțând neașteptate urgențe și, bineînțeles, ziaristi, care vor să știe tot ce se poate ști, ba chiar și mai multe. În fața porților frânează sau demarează mașini, vocile se întretaie, candidații își frământă minile, nervoși...

Urmărești toate acestea intimidat și îți inchipui că ele fac parte din aspectul inerent al unui mare concurs și festival muzical.

Da, inerent și totuși... Numai un pas să faci dincolo de foaiet sau culise și iată... Nici o mișcare; traducătorul, secretarul juriului, ba chiar și pianistul stau acum liniștiți, alături de sutele de ascultători, cu ochii visători, ascultând acordurile muzicii. Candidatul care își frământa minile uită, de îndată ce a pătruns pe scenă, că la balcon se află o comisie severă care îi cîntărește valoarea artistică; că acum o clipă sau peste alte câteva clipe, a fost sau va fi din nou îngrijorat. Pe scene și în săli răsună muzica lui Bach, Mozart, Beethoven, Enescu. Trepidația și înfrigurarea se liniștesc brusc la porțile muzicii. Împletirea aceasta ciudată, parcă ireală, între vraja sunetelor și tensiunea din afara sălilor de concert dau culoarea proprie a acestui mare concurs și festival — primul de acest fel care se desfășoară în țara noastră.

Pe scenele sălilor „Dalles“ și „C. Tănase“ se succed neconținut virtuozii; uneori rămii uimit în fața măiestriei și maturității artiștilor între 20 și 33 de ani, sub degetele cărora muzica lui Enescu izbucnește atât de viu și coplesitor; publicul reacționează entuziasmat dar... în interior, pentru că „aplauzele sînt interzise“...

Iar la Ateneu, repetițiile și concertele sînt programate fără întrerupere; iată bagheta autoritară a maestrului Georgescu, dirijînd din nou (pentru a cîta oară?) nemuritoare Rapsodie și Simfonia întâia de Enescu. Iată-l pe maestrul Silvestri, parcă și mai nuanțat, și mai subtil, și mai desăvîrșit decît îl știam, dînd o nouă viață fermecătoarei „Suite sătești“; iată-l pe marele Oistrach interpretînd la înălțimi astrale concertul de Beethoven. Iată-l pe Constantin Bugeanu dăruindu-ne o frumoasă interpretare a Simfoniei a 3-a de Enescu, în același concert în care André Gertler prezintă, cu neistovită pasiune, concertul pentru vioară al prietenului său defunct Bartok Bela...

...Sînt numai cîteva din zilele acestui concurs și festival de neuitat. Nume cu rezonanțe internaționale circulă printre noi, simplu și degajat, în vreme ce alte nume, care poate curînd vor avea aceeași rezonanță internațională, sînt anunțate, rînd pe rînd, în sălile concursului.

Acțiunea uriașă prin care statul nostru îl cinstește pe George Enescu a început să-și arate primele roade... Iar artistul, genialul artist al cărui zîmbet blînd domnește asupra sălilor bucureștene, pare a mulțumi cu neuitate cuvîntele: „Mi-am slujit țara cu armele mele: pana, vioara și bagheta“.

I. H.

Fotografii de A. LOVINESCU și AGERPRES

„George Enescu“ — sculptura de Ion Trimescu.

Un concert în cea de-a doua zi a festivalului și conducerea muzicală a lui „Oedip“ în ultima zi a manifestărilor artistice; astăzi ne „răspîlătește“ cu dărnice, maestrul Silvestri pentru absența îndelungată dintre noi.

LA CONCURS

Cîntă Li Mîh-cean
(R.P. Chineză)

... Stefan Ruha
(R. P. Romîna)

... și Mihail Voskresenski
(U.R.S.S.).

MUZICII

Cluj-Napoca-Deva

Moment solemn: juriul concursului de vioară hotărâște.

„A fost minunat, maestre Oistrakh! Prin glasul compozitorului Mihailovici și al pianistei Monique Haas (Franța), care-l felicită după concert pe marele artist sovietic, vorbesc parcă toți ascultătorii.”

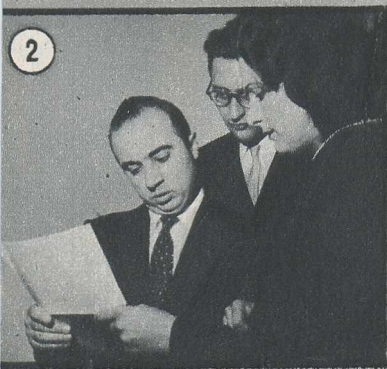

Când, în pauză, juriul e vesel, înseamnă că tinerii concurenți s-au prezentat la înălțime (Carlo Zecchi — Italia, Monique Haas — Franța, Paul Constantinescu — R.P.R.).

„Au apărut declarațiile noastre!” Sasa Popov (R.P. Bulgaria) și Carlo Felice Cillarico (Italia) consultă cu interes „Contemporanul”.

Halina Czerny Stefanska (R. P. Polonia) e — se pare — de acord cu Pavel Serebriakov (U.R.S.S.). Găre membrii juriului de pian vor fi întotdeauna de acord?

Un concert dedicat în întregime muzicii contemporane nu e un lucru ușor. Dar violonistul André Gertler (Belgia) și dirijorul Constantin Bugeanu sînt pe bună dreptate optimiști.

Ce departe e Tokio! Dar Hirose Etsuko, a mai tinăra concurență a festivalului, înțeles că arta micșorează distanțele. Înainte de a intra în scenă, pianistul Aldo Ancinelli (S.U.A.) dă prezentatoarei câteva muriri suplimentare. Cît privește tracul, el s-a nu pomenim.

„Zimbiți, vă rog...” Michèle Boegner (Franța) se supune voinței fotoreporterului, iar Monique Duphill (Franța) nu reușește: ste o jumătate de oră va cînta în fața fiului.

Iată și ultima zi a festivalului... în pregătire. La Teatrul de Operă și Balet se repetă intens „Oedip”. În fotografie, o scenă cu David Ohanesian și Maria Săndulescu.

ÎN FOLOSUL OMULUI

Nu sînt specialist în fizică nucleară, de aceea mă descurc destul de greu printre datele comunicate de ziare asupra lucrărilor celei de-a doua Conferințe internaționale pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, care s-a deschis la Geneva la 1 septembrie. Sînt însă convins că și specialiștii sînt uluiți în fața uriașelor realizări prezentate la Geneva de știința sovietică. Centrala atomo-electrică, care reproduce combustibilul consumat de ea — creată, după cum a arătat prof. V. Emelianov, în Uniunea Sovietică — reprezintă de fapt întruchiparea aceluși „perpetuum mobile“ la care oamenii de știință au visat veacuri de-a rîndul. Ea înseamnă în mod practic rezolvarea uneia din cele mai de seamă probleme ale civilizației moderne: asigurarea resurselor de energie de care are nevoie omenirea.

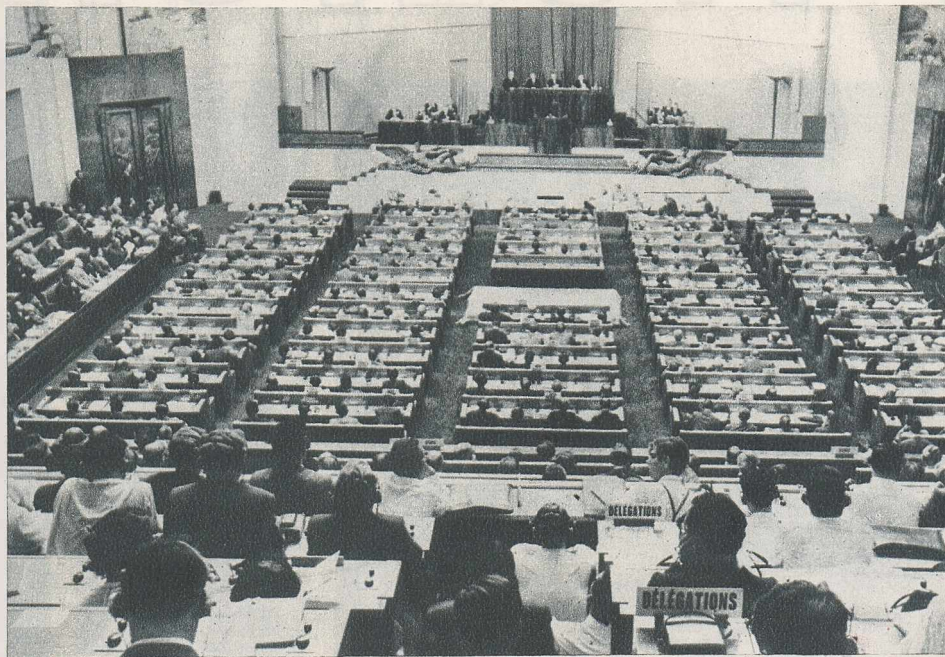
Nu sînt om de specialitate — așa cum, desigur, nu sînt specialiști în fizică nucleară milioanele de cititori ai ziarelor de pe glob. Dar pînă și șeful savanților atomiști americani, E. Teller, a arătat cît de puternic a fost impresionat de rezultatele cercetărilor făcute în Uniunea Sovietică și prezentate la Geneva de savantul sovietic L. Artimovici și a recunoscut că generarea de energie termoneucleară este posibilă.

Mîndria și încrederea ne sînt mărite de faptul că, în ajunul conferinței de la Geneva, Uniunea Sovietică a trimis în spațiul cosmic două ființe vii care s-au întors cu bine pe pămînt și de faptul că, în cea de-a șasea zi a conferinței, s-a anunțat intrarea în funcțiune — parțial — a unei noi centrale atomo-electrice în Uniunea Sovietică, care va avea o putere totală de 600.000 kW. Sîntem mîndri și pentru că patria noastră participă activ la cercetările în acest domeniu: cam la 50 se ridică numărul comunicărilor făcute la Geneva de savanții romîni și, după cum a anunțat la conferință tov. G. Gaston Marin, cu începere din anul 1970 energia nucleară va putea fi introdusă și în bilanțul energetic al R.P.R.

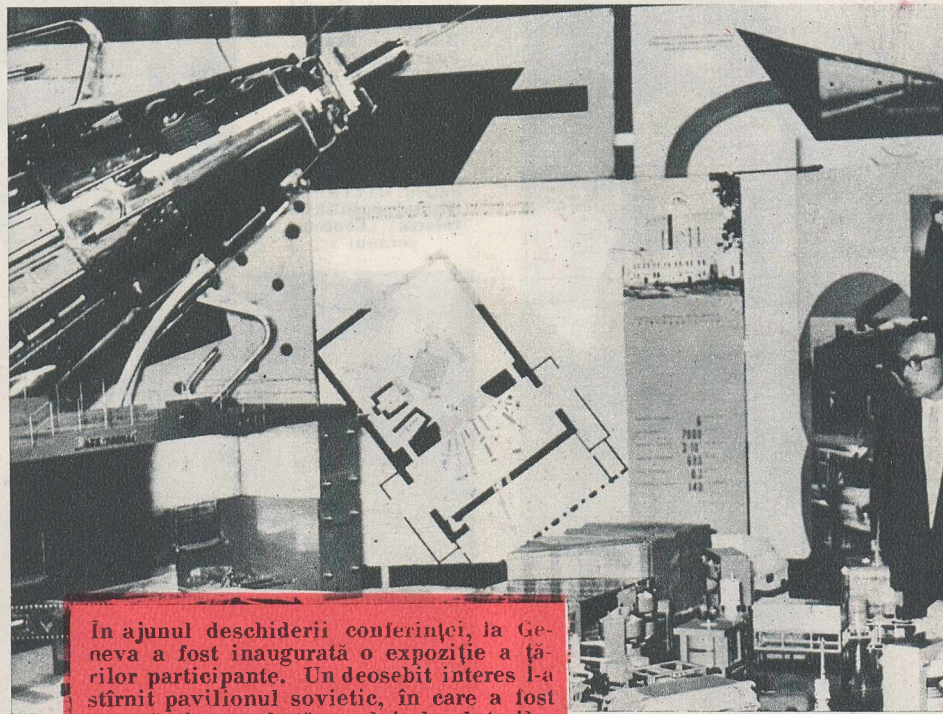
Pentru ca omenirea să se poată bucura pe deplin de uriașele perspective ce i se deschid pe acest tărîm, este însă nevoie de pace în lume, de colaborare și schimb de cunoștințe între savanții tuturor țărilor, de încheierea unui acord care să interzică armele nucleare.

În această direcție se îndreaptă eforturile prometeilor moderni, ale acelor savanți care înțeleg să-și pună știința și forțele în slujba progresului omenirii, în această direcție se îndreaptă eforturile popoarelor dornice de pace.

V. S.

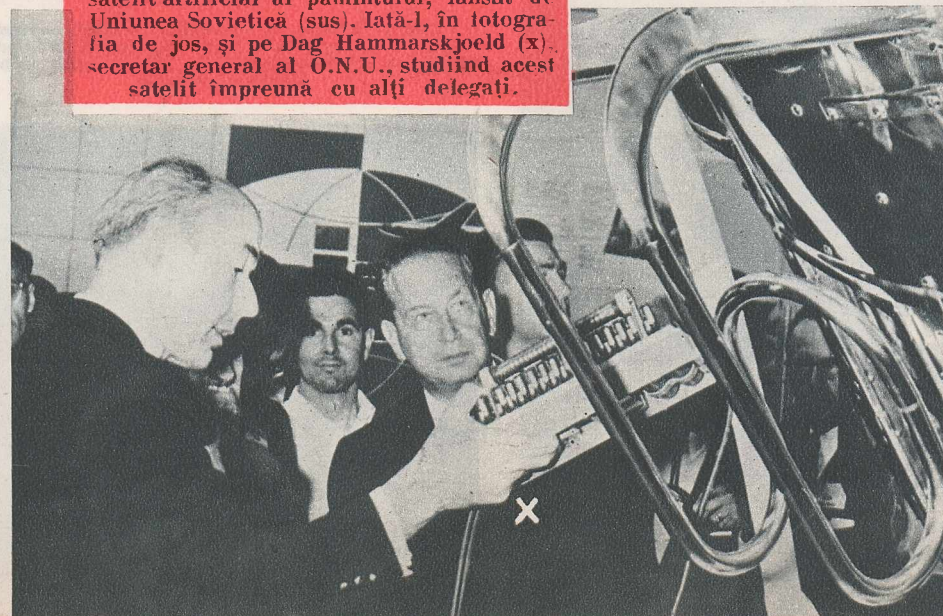
Geneva. În timpul lucrărilor celei de-a doua Conferințe internaționale pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. În această sală din Palatul Națiunilor savanții au dat glas unei puternice năzuințe a popoarelor, de a fi dat timp formei de Uniunea Sovietică: să ne unim eforturile pentru a pune energia atomică la dispoziția umanității, în folosul vieții!

În ajunul deschiderii conferinței, la Geneva a fost inaugurată o expoziție a țărilor participante. Un deosebit interes l-a stîrnit pavilionul sovietic, în care a fost expusă și o machetă a celui de-al treilea satelit artificial al pămîntului, lansat de Uniunea Sovietică (sus). Iată-l, în totopografia de jos, și pe Dag Hammarskjöld (x), secretar general al O.N.U., studiînd acest satelit împreună cu alți delegați.

O parte a delegației sovietice la conferință.

Noaptea Hunedoarei păstrează reflexe tirzii din încintarea amurgului... Dimineața și noaptea apar în poezia reporterului...

„Am consumat pentru construcții metalice oțel pentru 250 mii de automobile sau 5 milioane de biciclete”.

DE TREIZECI DE ORI MAI MARE DECÂT PIRAMIDA LUI KEOPS

de I. PURCARU

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Noaptea este luminată de șarjele de metal incandescent...

La 7 Noiembrie
1952 a intrat în
funcțiune furnalul
6, de 450 m c.

mutată pentru a face loc co-
strucției pe 20 de hectare a b-
mingului „marele bluming” — cu
i se spune pe-aici — lămurit
dimensional printr-o compara-
simplă: e de 2,5 ori mai în-
decît toate uzinele vechi la
loc... Vă amintiți? la 7 Noie-
brie 1952 a intrat în funcțiu-
furnalul 6 (450 metri cubi). Fu-
nalul de 700 metri cubi — nr.
— cel care dă singur aceeași ca-
titate de fontă cîtă constitu-
întreaga producție a Romîni-
anului '38, a fost inaugurat
vara anului '56. Tot atunci
intrat în producție prima batel-
a marii uzini cosco-chimice. F-
brica de aglomerare a vibr-
prima oară în toamna aceluia-
an. În mai 1957 s-a sărbăto-
terminarea oțelăriei electrice, i-
un an mai tîrziu s-a aprins foc
la primul cuptor al noii oțelă-
Martin. „Marele bluming” a fo-
pus în funcțiune în cinstea zi-
de 23 August, anul acesta.

Au trecut opt ani de cînd s-
scos prima roabă de pămînt
fundatiia furnalului 6 și sînt o-
coloși acum, iar al 9-lea, u-
laminor de profil, își va prin-
botezul la anul.

★

Toate acestea le-am văzu-
ne-au fost descrise pe larg. E vi-
mea acum ca, după 8 ani, du-
8 coloși, să ne străduim a cupri-
de Hunedoara în cîteva imagi-
simple, concrete, rotunde, pla-
tice, ușor de încrustat în memori-

...Știați că din piatra cons-
mată pentru betoane în ar-
aceștia, s-ar fi putut ridica
piramidă de 30 de ori mai ma-
ca piramida lui Keops? Și că d-
nisip — din nisipul cheltuit pe-
tru construcții — s-ar putea fău-
un tunel de sticlă de la Mosco-
și pînă la Londra?

Cablul de oțel de la Pămînt la Lu-

Hunedoara contemporană
rușinează parcă să se compa-
cu alter ego-ul său antebeli.
Înainte erau opt hectare cu cl-
diri. Acum sînt 150... Și Hun-
doara caută termeni de compa-
rație cu piramida lui Keops
cu mirifice tuneluri de la u-
colț al Europei la altul.

Am stat de vorbă cu cîțiv
constructori. Ion Paraschivesc
e turnător de fundații. Montor
Petre Mișu a cusut fibrele c-
oțel ale furnalelor 5 și 6. And-
Weber e meșter zidar și Pui-
Ionuț, cel mai tînăr fierar bet-
nist. Constructori ai Hunedoar-
de azi, nume vestite, ochi intel-
genți.

In dimineața de iulie —
6 iulie 1952 — s-a scos
prima roabă de pămînt
la fundația furnalului
6. Eroii: o echipă de
săpători, cărora din pă-
cate nu li se mai păstrează iden-
titatea. Erau, zice-se, oameni
simpli, cu palme crăpate și grele;
încegeau brîu roșu sub salopetele
noi, peste cămășile urzite aspru
la războiul străbunilor.

Nu bănuiau atunci că fac isto-
rie.

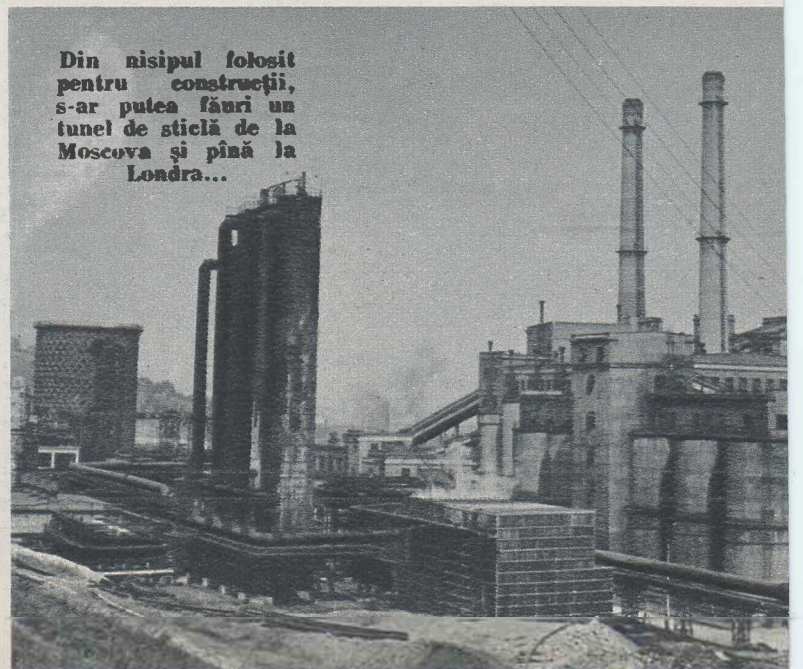
Un tunel de sticlă Moscova-Londra

Au trecut 8 ani de atunci.
Diminețile, castelul Corvinilor
plutește prin aburi, ca un decor
de dramă wagneriană. Noapțile Hu-

nedoarei păstrează reflexe tîrzii
din încîntarea amurgului; cerul
e roșu, ard furnalele ca niște
feștile enorme. Dimineața și noap-
tea aparțin poetului. Ziua îi
aparține reporterului. Și atunci,
îndrăznesc s-o spun, vezi Hun-
doara mai aproape de adevăr.

Au fost descrise meticulos, pe
pagini întregi, toate fibrele gigan-
tice țesături de beton a Hunedoar-
rei anilor noștri. Nimic n-a fost
omis: brațul întins al macaralei-
turn, vestind intrarea în universul
pururi schimbat al mistriei; zi-
darii parașutați pe schele înalte,
la înălțimi ce-ți dau capul pe
spate; platformele suprapuse ale
furnalului 6 și înșurubarea spre
nori a furnalului 5, turnul stră-
jer al orașului; albia Cernei stră-

Din nisipul folosit
pentru construcții,
s-ar putea făuri un
tunel de sticlă de la
Moscova și pînă la
Londra...

on Paraschivescu mi-a spus:
— Cimentul înghițit de con-
tecțiile noastre ar ajunge pen-
5 hidrocentrale de mărimea
și de la Bicaz.

Am aflat de la Petre Mîțu:
— Am consumat, pentru con-
tecții metalice, cît pentru
1.000 de automobile sau cinci
milioane de biciclete.

A completat Andrei Weber:
— Numai prefabricatele sînt
7 stadioane „23 August“...
...Iar Puiu Ionuț, nevrstnicul,
onistul (și student prin cores-
pondență la politehnică), mi-a

care un poet l-a comparat cu o
cascadă de stele care luminează
și ziua), orașul în care peste 2.000
apartamente noi sînt locuite de
pe acum și în care, peste puțină
vreme, zidarii vor desface schelele
și vor lăsa să cadă ultima pinză
de colb, dezvelind festiv alte
1.500. Balcoanele cu flori, mar-
mura și mozaicul „Corvinului“ —
cred că cel mai frumos restaurant
al țării — „Teatrul nou“, cu co-
loanele sale decorate cu flori
stilizate de un verde tandru, sta-
dionul, spitalul ultramodern etc.
etc. etc., în total un oraș modern,

S-a socotit „un om o-
bișnuit“, care-și îndepli-
nește — obișnuit — nor-
ma zilnică.

Dar, să nu uităm, con-
structorul Hunedoarei
noi e un om al zilelor
noastre; el se mișcă în
universul marilor com-
parații. Zeci de construc-
ții au fost date înainte
de termen; s-a turnat
beton la minus 30 de
grade și planul a fost
depășit; sute de frunziși
s-au ridicat numai din-

doara nouă, Hunedoara con-
tecțiilor noi, văzută de la înăl-
țimea vechiului castel al Corvi-
nilor.

ruit cea mai inspirată din com-
rații, demnă de încrustat în
memorie:

— Fierul, fierul beton pus în
nstrucții, topit și răsucit în
un cablu de 3 mm grosime, ar
ga Pămîntul cu Luna!

...Aceasta e Hunedoara nouă,
unedoara care construiește. Dar
estea nu-s decît imaginile pro-
eării industriale; ele nu cu-
ind orașul cel nou, revărsat alb
dealul Chizidului (orașul pe

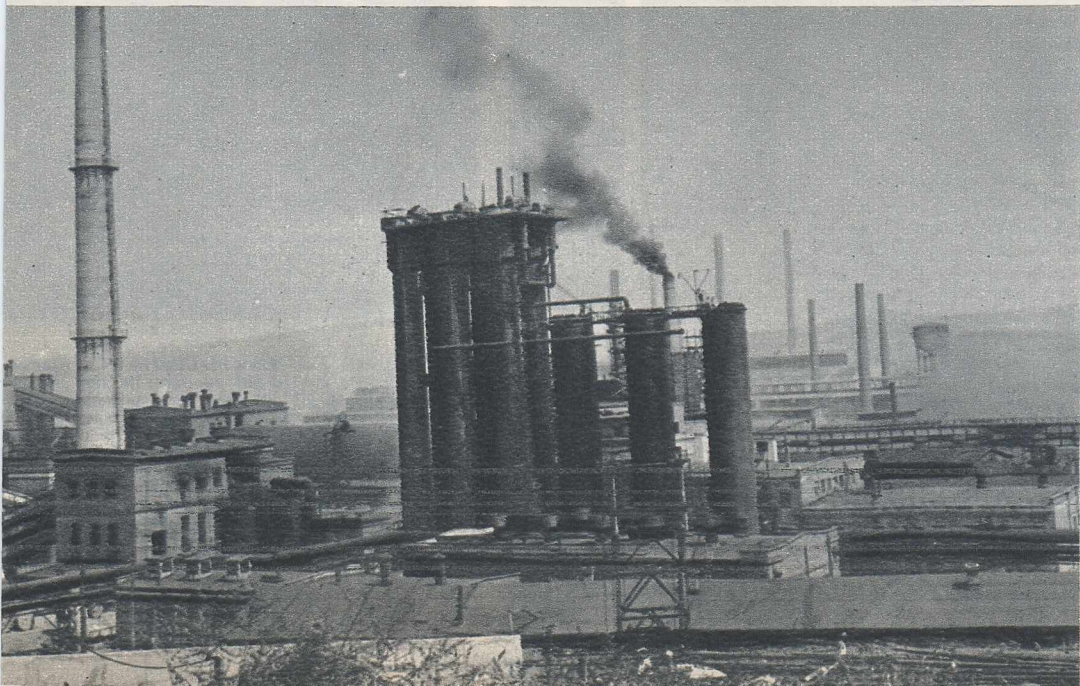
nou și prin înfățișarea lui, și
prin spiritul ce-l animă. Au fost
5.000 de locuitori în Hunedoara
lui 1944. Acum, ținînd seama de
creșterea necontenită a populației,
specialiștii, aplecați asupra planu-
lui de sistematizare a orașului,
dezbate în jurul cifrei de 75 de mii.

Un om de 50.000 de ani!

Așa s-a socotit: dacă un om ar
fi construit singur coloșii, i-ar fi
trebuit 50.000 de ani.

tre cei 7.000 de con-
structori și montori ce
s-au calificat aici în ul-
timii opt ani, la cei opt
coloși.

...Rețineți așadar: de
30 de ori mai mare decît
piramida lui Keops, un
tunel de sticlă Moscova-
Londra, un cablu de oțel
de la Pămînt la Lună și
un om care le-ar fi făcut
pe toate în 50.000 de ani.

Renata VIGANO

scriitoare progresistă italiană

TOATE PIETELE SÎNT ROȘII

*Nu e doar Piața Roșie — a Moscovei,
toate pietele sînt deopotrivă de roșii,
oriunde căzu un tovarăș ori un partizan,
oriunde pietrele pieții au fost adăpate cu
sînge.*

*Nu doar în Piața Roșie — a Moscovei
defilează șiruri strînse de oameni,
în fața palatului roș al lui Lenin,
ca undele apei ce zilnic se scurg
sub poduri de piatră.*

*În atîtea pietele lumii
merg morții în șiruri, care-au căzut
pe nepăsătorul pavaj,
merg viii în șiruri vii care-așteaptă
un nou anotimp.*

*Și crește cumplita cadență a pasului
de-atît de departe, apăsător, implacabil, profund:
pasul acelor ce toată viața
n-au avut nimic,
al celor care-au sosit
în Piața Roșie — a Moscovei,
al celor care asemenea lor vor sosi în curînd
în toate pietele lumii.*

ACEASTA E PACEA

*Pacea nu e doar un tratat
pe care-l semnează domni gravi la o masă.*

*Pacea e bicicleta copilului tău
ce-ai s-o cumperi la anul abia,
cînd îți va lua un examen mai greu.*

*Pacea e logodnica și logodnicul,
prea tineri să-și facă o familie,
dar siguri că se vor lua mai tîrziu.*

*Pacea e bătrînelul și bătrînica
ce stau laolaltă de vreme-ndelungă
și vor să-și serbeze nunta de aur.*

*Pacea e casa pe deal — nou-nouță —
ce iar ai zidit-o piatră cu piatră,
adunată cu greu dintre dărîmături.*

*Pacea-i cărarea ușor șerpuint
ce-ai tăiat-o acum printre semănături
să fie mai lesne drumul de țară.*

*Pacea-i pămîntul săpat și arat,
e semănatul griului, toamna,
pentru recolta din vara ce vine.*

*Pacea e aripa albă în suflet,
pacea e floare roșie-n inimă;*

*pacea e-o vrere mîndră-n popor,
pentru care și-ar da și viața.*

MONDINĂ *) MOARTĂ

*Mizerie sură, mizerie amară,
poate c-așa-i cînd te naști către seară.*

*Poate că patul prea tare-i de vină,
poate că nu era lună de loc,
poate că-i rău să nu vii pe lumină,
poate că lumea e fără noroc.
Mama era mai uscată ca paiul,
tata de friguri mereu scuturat.*

*Dacă plîngeam, „nina-nanna“ în graiul
broaștelor doar, l-auzeam îngînai.*

*Cîmpie de-orez, cu nici o răsplată,
așa e că poate am fost înșelată!*

*Orezăria-mi intra pe sub poartă,
putredă iarna, vara arsură;
soarele oblic pe apa cea moartă,
viața o suie în semănătură.*

*Îmi mai furau din simbrie la plată,
cînd iscăleam mă-nșelau tot mereu.*

*Domnu' ochil își trăgea nu o dată,
parte din partea stăpînului său.*

*Cîmpie de-orez, cu picioarele-n apă,
tu care m-ai tras cu tacetul spre groapă...*

*Tata-mi căzu într-o zi în cîmpie
și-n viața de dincolo nu mai credea;
mama în poalele orezăriei
pe negîndite-adormit-a și ea.*

*Nici n-apucaii să văd steaguri afară,
steaguri să-mi flîjtie-o viață mai bună...
Poate așa-i cînd ești moartă pe seară,
poate așa e cînd mori fără lună.*

*) Mondină — muncitoare la orezărie.

În romînește de **Veronica PORUMBACU**
și **Despina MLADOVEANU**

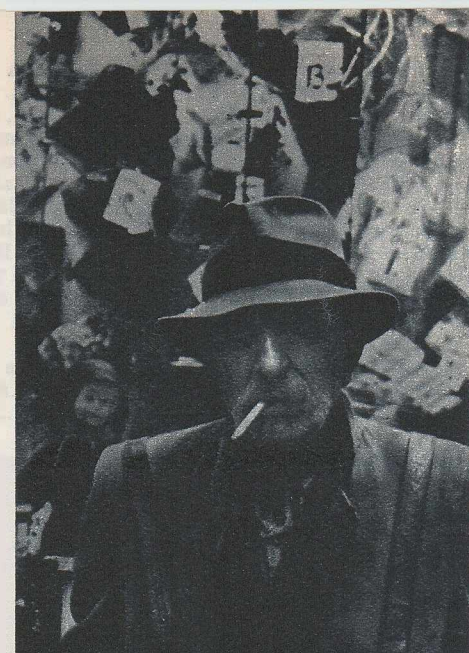

...câte ori ma viziteaza vreun prieten sau vreo ruda din Europa, primul contact cu arhitectonica new-yorkeza, pe drumul de la aeroport spre hotel, îl constituie imaginea caselor de la marginea Manhattan-ului, care nu seamănă de loc cu zgirle-norii din prospectele turistice prezentind centrul Manhattan-ului. Ceea ce atrage atenția la casele mohorite de la periferia metropolei nu este atât aspectul lor dezamăgitor în comparație cu Empire State Building, cât, mai ales, scările de metal înguste care coboară în zig-zag de-a lungul fațadelor principale și cu care noi, new-yorkezii, ne-am obișnuit de mult. „Ce sînt acestea? Scări de serviciu?” — întreabă interlocutorul meu. Și totdeauna el primește același răspuns: „Nu, sînt scări pe care locatarii respectivi se pot salva în caz de incendiu”. Și nu de puține ori am fost lăudați pentru asemenea dovadă de ingeniozitate.

În ultimul timp, urmărind dezbaterile economiștilor noștri, am reflectat mult asupra perspectivelor declinului economic din S.U.A. Și am ajuns la concluzia că nu ne-ar strica și în domeniul economiei o scară de incendiu, care să ne permită ieșirea la aer curat din casa în care flăcările crizei amenință să se extindă. La începutul lunii august, unii oameni de afaceri, în special cei din Downtown — acea parte cunoscută în lume drept Wall-Street — au ajuns la părerea că o asemenea „trambulină salvatoare” ar putea-o furniza aprinderea unui incendiu în Orientul Mijlociu. În acele zile, o serie de acțiuni au pornit iar să salte brusc. Preful ofelului a sporit cu 5 dolari la tonă. Congresul a alocat, suplimentar, un miliard de dolari peste sumele cerute de președinte în vederea cheltuielilor militare. De la jurnalul electric din Times Square, pînă la publicațiile multicolore și voluminoase care apar săptămînal, toate organele marii finanțe au început să prezică sfîrșitul crizei și începerea unui nou boom. Dar dacă la bursă domnea o atmosferă speculativă de zile mari, iar seara la elegantul local „ElMarocco” se și ciocnea pentru prosperitate, în cartierul meu, în Brooklyn, ca și în alte cartiere unde locuiește populația muncitoare a fabulosului New York, numărul celor care nu aveau de lucru nu se micșorase deloc. Acolo, în Wall-Street, se anunța oficial, conform datelor federale, scăderea numărului șomerilor cu 132.600. Dar în Brooklyn, în Queens și în celelalte cartiere mai mărginașe, denumite de un scriitor „scara de serviciu a Americii”, exista o altă scară a valorilor, alte măsuri de calcul. Domnii din Wall-Street calculează după numărul celor înscrși pe listele de ajutoare pentru șomaj, la care au dreptul un timp limitat un număr restrîns de muncitori fără lucru. Dacă numărul acestora scade, asta înseamnă, după ei, că a scăzut și numărul șomerilor. Noi știm însă că în fiecare săptămîină zeci de mii de muncitori care sînt șomeri mai vechi nu mai au acces la fondurile de ajutor de șomaj. Ei sînt șterși de pe listele de ajutoare, dar continuă să rămînă șomeri și nu mai au absolut nici o sursă de venit. Numărul imens al acelor șomeri care nu beneficiază de loc de ajutoare se ridică în aceste zile la circa trei milioane și jumătate. Desigur că în orice cartier al New York-ului, ca și în cartierul meu, ai să găsești unii șomeri care mai capătă temporar de lucru. Dar este vorba de munci sezoniere, care durează între o săptămîină și două luni. Statisticienii oficiali se grăbesc să-i includă și pe aceștia în rîndul celor care s-au reîntors la lucru, prevenind astfel mult așteptata „recovery” (refacere).

Dar „miraacolul” se lasă mult așteptat, iar omul simplu speră din ce în ce mai puțin că acest „miraacol” se va produce vreodată. Între timp, viața își urmează cursul în umbra zgirle-norilor cenușii, ai căror regi neincoronățiucid atîtea speranțe, strivese atîtea vieți în numele legilor de junglă ale capitalismului declarat peste noapte... „popular”.

Cele cîteva fotografii ale ziaristului român N. Lupu, făcute în timpul vizitei sale în S.U.A. și reproduse în aceste pagini, vă oferă doar unele aspecte ale unui New York pe cît de adevărat, pe atît de contrastant cu imaginea pe care o etalează centrul metropolei americane. Și cititorii au prilejul să constate că, în ciuda reclamei propagandistice americane, nu tot ce-i bine pentru „General Motors” este bine și pentru americanul de rînd.

FACTORY AUTHORIZED
REPAIRS ON ALL
MAKES OF
FOUNTAIN
PENS
LIGHTERS
ELECTRIC RAZOR
VISIT THE FOUNTAIN PEN HOSPITAL

Pentru a-și agonisi un sandviș la prîmul acesta a devenit el „sandvișul” atelier care repară stilouri, brichete și aparate de ras electrice. „Vizitați spitalul stilourilor spune reclama pe care o poartă bătrînul „sandwich-man”. Ce spital îl va primi oarbătrînul obidit, cînd puterile îl vor părăni și va mai putea purta povara reclamei? Reclama și nici piramida socială a marilor oraș nu dau răspuns la această întrebare.

În cartierul celor mulți, Bowery, șomerii așteaptă în fața unei cantine să le vină rîndul la „supă populară”.

Dacă pe străzile New York-ului întîlnești pe cineva umblî aproape tot timpul cu capul în sus, atunci mult ca sigur te afli în fața unui proaspăt venit. Tuși, dimensiunile reale și complete ale acestui oraș le poți căpăta uitîndu-te tot timpul în sus, la birile înalte. Este absolut necesar ca privirile să folosească drept punct de reper nu numai „stratosferica”, anume televiziunea instalată pe „Empire State Building”, ci și imagini mai „pămîntești”, ca aceea din fotografie. Din felul în care personajul din fotografie scoțosește cu insistență în coșul de gunoi, se poate vedea că nu este de loc vorba de un proaspăt new-yorkeț...

NEW YORK-UL FĂRĂ FĂRD

Fotografii de N. LUPU

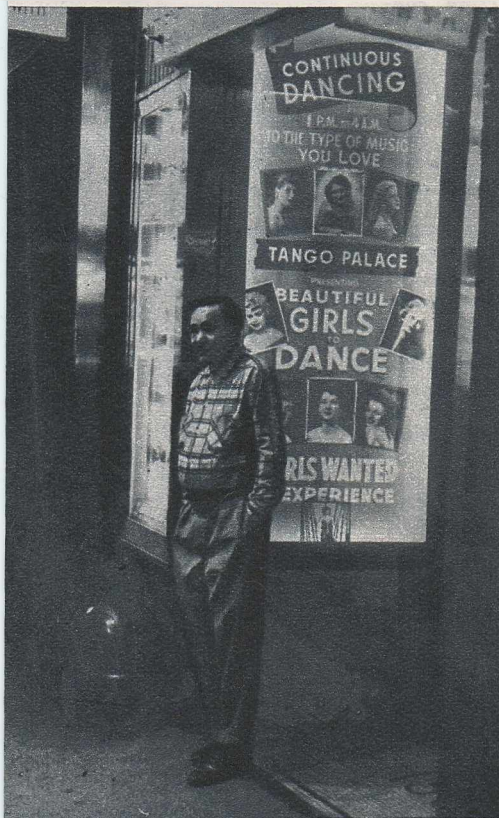
Correspondență specială
de Frank HAAGEN

Funcționarii marilor magazine Bonwit Teller au declarat grevă în semn de protest împotriva condițiilor de muncă și salarizare. O grevă originală. Din două în două ore, alte echipe de funcționari patrulează cu pancarte în fața intrării principale, chemând pe cetățeni să nu cumpere produsele acestor magazine. →

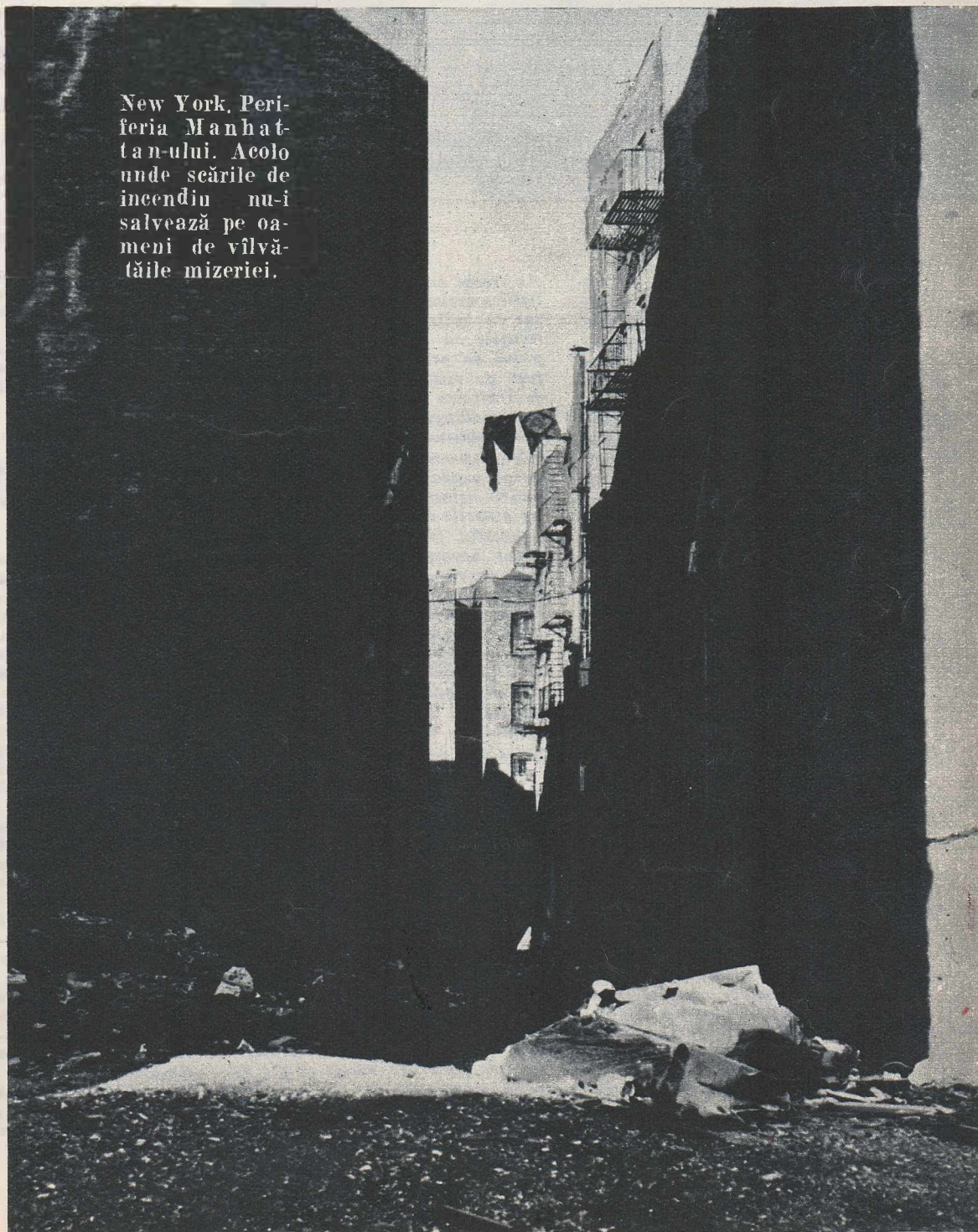

Stăncăzătorul de castane calde, instalat aproape de intrarea podului Brooklyn care ocupă principala parte a New York-ului — Manhattan — de cartierul Brooklyn. Mașinile, care îi trec pe lângă el în mare viteză, dar el continuă imperturbabil să vândă castane fierbinți pentru a-și asigura o pâine de azi pe mâine.

Privită de sus, cunoscuta arteră Broadway pare un ocean de lumină. Avântându-te în acest ocean, te vei simți tras de mîncă de omul cu cămașa în carouri care te invită să intri în Tango Palace, unde poți găsi „taxi-girls” — fete pe care le poți închiria pentru lans ca pe un taxi. Reclama de afară spune: „Avem nevoie de fete. Nu este necesară experiența”. În schimb, omul care te invită să petreci cu ele... are nevoie de pâine.

New York, Periferia Manhattan-ului. Acolo unde scările de incendiu nu-i salvează pe oameni de vîlvă-tăile mizeriei.

Un virf de ac provoacă spaimă într-un orașel olandez

Radioactivitate". E un cuvânt nou și totuși în ultimii ani a fost pomenit atât de des și în împrejurări atât de diferite, încât a devenit la fel de obișnuit în discuțiile oamenilor, ca și cuvintele vechi de când lumea: „pace“, „copii“, „viitor“. Radioactivitate. Cuvântul acesta e rostit la conferințe internaționale și la masa de dimineață a celor mici, în laboratoare de către cercetători renumiți și în case modeste, seara, când părinții rămân să discute în liniște.

Radioactivitate. Cenușa Hiroșimei și a caselor din Nagasaki, cenușa rezultată în urma neînțeleptelor experiențe cu arme atomice americane și engleze s-a ridicat în straturile înalte ale atmosferei. Ploaia atinge cenușa aceasta nocivă — și cade încărcată cu radioactivitate. În fiecare an, în Japonia mor noi și noi victime nevinovate ale bolii provocate de aceeași pricină: radioactivitatea. 23 de pescari japonezi s-au îmbolnăvit grav de pe urma radiațiilor produse de experiențele americane în regiunea atolului Bikini. Radioactivitate. Și totuși, astăzi, deasupra Angliei, deasupra Franței, deasupra majorității țărilor occidentale, trec fără încetare avioane încărcate cu bombe atomice și cu hidrogen. Nici un copil din Anglia, Franța sau din alte țări occidentale nu se mai bucură atunci când vede un avion apărând pe cer.

Au trecut ani și ani de la distrugerea Hiroșimei, orașul a fost parțial reconstruit, dar oamenii continuă să moară de boala atomică.

Au trecut ani și ani, dar imperialiștii americani și englezi au refuzat cu îndârjire să înceteze experiențele cu arme nucleare. Pilda plină de generozitate și de grijă față de viitorul umanității dată de Uniunea Sovietică, care a încetat unilateral experiențele cu arma atomică și cu hidrogen, a făcut să sporească și mai mult protestul popoarelor împotriva continuării nefastelor experiențe de către puterile occidentale. Ca urmare a acestui fapt, imperialiștii s-au văzut nevoiți în cele din urmă să-și anunțe și ei intenția de a suspenda experiențele cu arme nucleare pe timp de un an, condiționând aceasta de rezultatul unor tratative care ar urma să înceapă la 31 octombrie.

E semnificativă o întâmplare petrecută nu demult la Putten, un orașel din Olanda. O întâmplare provocată de fapt de un accident în folosirea pașnică a radiațiilor nucleare. Dar accidentul acesta, care a înspăimântat un întreg orașel, este cit se poate de grăitor pentru starea de spirit a popoarelor din occident, unde domnește o adevărată psihoză atomică. Neînțeleptele experiențe cu arme nucleare, efectuate în diferite colțuri ale globului de maniacii războiului atomic din S.U.A. și Anglia, ca și avertismentele celor mai renumiți savanți cu privire la extrem de primejdioasa încărcare a atmosferei cu radioactivitate au făcut popoarele să fie în permanentă stare de alarmă. Iată dar, cum se explică și faptul că accidentul de la Putten cu grăunțele de radium n-a rămas doar un

Casa din Putten care a provocat spaima locuitorilor acestui orașel olandez. Printr-una din ferestrele clădirii poate fi observat un specialist îmbrăcat în costum de protecție, cercetând radioactivitatea diferitelor obiecte din interiorul casei.

fapt oarecare, știut numai de croii săi.

Și acum iată ce s-a întâmplat la Putten.

LIPSEȘTE UN VIRF DE AC

Joke, mica olandeză din Putten, a fost cu mama ei la Utrecht. Aci s-au dus la spital, unde „nenea doctorul“ i-a făcut fetei o înțepătură ușoară în nas (era cam suferindă de o vreme) și, în cele din urmă, s-au înapoiat acasă cu trenul.

Acasă, Joke s-a simțit rău. Mama a dezbrăcat-o și a culcat-o. Înainte de aceasta, i-a curățat nasul, așa cum îi recomandase medicul de la spital. În nas a găsit o bobită strălucitoare, pe care a aruncat-o în sobă, oarecum mirată. A făcut focul. Joke a petrecut o noapte liniștită. Ca întotdeauna, dimineața, mama a luat într-un fâraș cenușa din sobă și a aruncat-o în fundul curții. În vremea aceasta, în spitalul din Utrecht, un doctor examina cutia de plumb în care se păstrau acele cu virf de radium. Deodată, increment: unui ac îi lipsea virful. Numele micuței Joke îi veni imediat în minte. Se dădu alarma.

REPORTERUL TRANSMITE

Despre cele întâmplate în Putten un reporter al unui ziar de seară francez a transmis de la fața locului următoarele: „60 de automobile vin unul după altul... Vin oameni îmbrăcați cu combinazoane speciale și purtând contoare Geyger, medici olandezi și străini, specialiști în radioactivitate, polițiști, judecători și gazetari. Contoarele sînt puse în funcțiune. Acele se agită nebunește. Nimic nu e lăsat necercetat; hainele întregii familii emit radiațiuni, ca și zidurile, mobilele, alimentele...“

...Joke și părinții ei au scăpat totuși cu viață. Asupra viitorului fetei nu se pot face previziuni. Dar frica de radioactivitate a cuprins întregul orașel.

Radioactivitate...

Într-o compunere, o școlăriță din Hiroșima scria: „Mama s-a simțit foarte slăbită. Doctorul a spus că probabil s-a otrăvit când l-a căutat pe fratele meu prin cenușa fierbinte (după explozia bombei atomice — n.r.). Peste șase luni, o fetiță de zece ani s-a îmbolnăvit de radiațiuni, i-a căzut părul și, cu toată îngrijirea dată de un medic de la Crucea Roșie, a început să scuie singe și a murit după douăzeci de zile. De atunci au trecut șase luni, dar unii mai mor și astăzi de pe urma acestei boli teribile. Când mă gândesc că asemenea lucruri se pot întâmpla pe lume, mi se face frică...“

Joke n-a auzit de fetița din Hiroșima. Concluziunile ei știu însă ce li s-a întâmplat copiilor din orașele asupra cărora au fost aruncate bombe atomice. Cei din Putten au copii. Celor din Putten le e teamă pentru copiii lor. Dacă substanțele radioactive ar fi folosite doar în medicină, atunci întâmplarea fetei ar fi rămas un caz izolat. Dar astăzi radioactivitatea nu înseamnă decît în foarte mică măsură lecuirea bolilor. Dimpotrivă. „Aș voi să părăsesc totul

— declară domnul Ruten, ca cîuște în apropierea casei radiazate. Radioactivitatea pătrunde și la noi în casă, fă-ne dăm seama“. „Nu mai g-nici un client“ — se plînge șotaximetruului care a transportat spital pe fetiță și pe părinți.

Un singur lucru o leagă pe fița din Hiroșima de Joke: un vînt: „radioactivitate“. Ba n-mai leagă ceva: nesiguranța privire la viitorul lor. Pocerelor două fete încă nu s-a sfârșit. După cum încă n-a luat s-grava primejdie a radioactivitatei provocate de explozia armelor nucleare. În ziua cînd oamenii rosti cuvîntul „radioactivitate“ dîndu-se numai la foleasele pe le poate aduce această mare d-perire, în ziua cînd energia n-ră va fi folosită numai în scopapășnice, atunci, abia atunci vor mai fi povestii ca aceea d-cele două fete și, o dată cu ace-se va instaura liniștea în sufși casele oamenilor de pret-denii.

Întîmplarea din Putten a totuși un rezultat: nu puține științe s-au alăturat în zilele lei întîmplări, în Olanda, ca-nici ce se desfășoară în intr-lume pentru interzicerea tota-definitivă a armelor nucleare.

Florin MU

Micuța Joke a scăpat deo-dată cu viață. Dar asupra a altor copii, ca și a celor în-nenăscuți, planează teribila n-înținare: radioactivitatea.

O a m e n i s f i n ț i

de V. ARDAMATSKI

Desene de A. ALEXE

Submarinul L. 271 pleca în cursă lungă. Valurile line ale mării, rostogolindu-se domol, legănau abia simțit silueta zveltă a submarinului, al cărui corp prelung și îngust se lipise de bordul unui vas mare de transport. Pe punte, încremenit ca o statuie, veghea matrozul de cart. Pe prova ascuțită a submarinului, doi mateloi desfășurau un lanț greu, îndemnându-se cu strigăte scurte. Isprăvind ce aveau de făcut, cei doi marinari au traversat puntea și au dispărut în tambuchi. Nori zdrențuiți și murdari se alungau învolburăți deasupra întinderii cu luciri de plumb a radei din Kronstadt.

În prevestea furtună.

Un grup de ofițeri s-au îndreptat spre locul de amarare. Matrozul art și-a tras umerii înapoi și parcă a crescut în înălțime. Din ul care s-a apropiat, se desprind doi ofițeri. Unul dintre ei, înalt și câțiv, e îmbrăcat într-o haină nouă de piele și fumează încrunțat o țigară umezită în colțul gurii. Celălalt, mic de statură și bine legat, ține o manta neagră, marinărească. S-au oprit pe loc și nu-și mai ochie de la submarin. Au rămas amândoi așa, tăcuți, o bucată vreme. Apoi ofițerul în haină de piele a azvirlit țigara fără s-o fumeze până la capăt și, aplecându-se spre cel scund, i-a spus cu puternic:

— A sosit timpul. Să ne luăm rămas bun, prietene!

— Nu striga așa — a răspuns liniștit celălalt. Încă n-am asurzit încă. Întoarce-te!

— i-a îmbrățișat prietenul, dar l-a strâns la piept atât de stângaci, încât, ca și cum s-ar fi rușinat de gestul lui, l-a respins brusc.

— Întoarce-te — a repetat el, apoi i-a întors dintr-o dată spatele și s-a îndreptat spre marea deschisă.

Ofițerul în haină de piele a coborât pe o schelă îngustă și a pășit pe o scândură de lemn. Peste câteva minute, submarinul s-a desprins de bandule și a început să se depărteze de vasul lingă care poposise. Un virtutez al mării s-a ivit la pupă. Submarinul a luat viteză, spintecind golful în pumnal de oțel. În scurtă vreme nu s-a mai văzut.

Acestea s-au petrecut în toamna târzie a anului 1941. Hitleriștii începu să pătrundă de la Tallin, spre Leningrad. Lingă Kinghisep lădeau lupte grele. Navele fasciste mișunau în Marea Baltică, cărând în adâncul apei cîmpuri întregi de mine și susținând cu focul trupele care năvăleau pe uscat. Submarinul L. 271 era nevoit să bată zile de-a rîndul regiunile minate, riscînd la fiecare ieșire să se trezească în cîmpul de vedere al vaselor de război. Mica sau să sară în aer. Submarinul trebuia să ajungă într-un anumit punct, aflat într-o mare străină, și să susțină acolo, la mari războaie, o luptă de unul singur, fără să aștepte ajutor din partea nimănui. Îndeplinindu-și misiunea lor, marinarii din adânc trebuiau să treacă înapoi, înfruntînd aceeași primejdie de a pieri în mijlocul mării.

Submarinul nu s-a mai întors. Abia după cinci ani a putut să se identifice locul pieririi lui. A fost ridicat din fundul mării și remorcat până la portul lui de origine. În câteva compartimente nu pătrunseseră apa. Într-unul din acestea au fost găsite cadavrele a doi marinari și operatorului de filme. Lingă trupul acestuia din urmă se găseau două cutii rotunde de fier, iar la picioarele lui, aparatul de luat poze. Cutiile purtau două etichete, pe care stătea scris: „Nu deschide! Nedevelopat!”

Pelicula care se afla în cele două cutii a fost dusă și dezvoltată.

În sala mică a studioului cinematografic s-au adunat pentru a prezenta filmului mai mulți ofițeri de marină și câțiva operatori. Discuția nu începuse, fiindcă mai trebuia să fie de față cineva care să aducă jurnalul de bord al comandantului submarinului scundat. Toți cei care se aflau în sală erau adînc emoționați și vorbeau șoptit, aruncînd din cînd în cînd câte o privire spre ușă. În sfîrșit, așteptat sosi. Era un ofițer de marină scund, purtînd pe umerii sale o pălărie de căpitan rangul II. Intră cu pași repezi și întrebă de poate lua loc, îndreptîndu-se spre măsuta care îl aștepta. Se așeză în fotoliu, adresîndu-se celorlalți:

— Începem, tovarăși?

În sală lumina se stinse. Numai abajurul lămpii desena un punct luminos pe măsuta la care se așezase căpitanul. Cu degetele lui, ofițerul a deschis întîia pagină a jurnalului. Și glasul lui începu să citească primelor rânduri:

„Iată-ne, așadar, porniți în larg. E un drum greu și plin de primejdii. Ca să fiu sincer (și nu voi lăsa nimic la o parte în jurnalul meu), speranța întoarcerii noastre e atât de firavă, încît ar fi mai bine să nu mă gîndesc la ea. Nu caut să mă înșel pe mine însumi. Sîntem în război. Dacă în toată lupta fiecare ar sta să măsoare primejdia și să-și chipurile care îl pîndește, toți și totul ar pieri. Gastello n-a șovăit¹⁾. Chipajul meu gîndește și simte la fel. Acum o jumătate de oră a fost mîine Basov, secretarul organizației comsomoliste, spunîndu-mi că băieții ar vrea să mă roage să numim submarinul nostru L. 271 — „Gastello”. Dar aceasta nu se poate. Mi-e milă de prietenul meu Sergheievici (glasul celui care citea jurnalul tremură parcă puțin).

1) Nikolai Franțevici Gastello. Aviator erou sovietic. La 3 Iulie 1941, în timpul celui de-al Doilea Război pentru Apărarea Patriei, atacînd o garnitură de tren formată din două vagoane cisternă, rezervorul de benzină al avionului lui Gastello a fost lovit de un proiectil inamic. Avionul s-a aprins. Deși ar fi putut să se salveze cu parașuta, pilotul Gastello a preferat să moară decît să cadă prizonier și, fără să șovăie, a îndreptat aparatul spre vagoanele cisternă, prăbușindu-se peste ele. Trenul a explodat în aer. În explozie, și-a găsit moartea și căpitanul Gastello (N.T.).

De ce a trebuit să se întîmple astfel? E atât de stupid! Să te alegi cu o contuzie din pricina unei bombe de avion, pe cînd te aflai în adăpostul Statului Major, și să fii nevoit să debarci de pe submarin, tocmai în preziua unui asemenea raid! Sergheievici cunoaște acțiunea pe care o întreprindem. Înțeleg frămîntarea care îl stăpînea cînd ne-am luat rămas bun. Înaintea privirilor mele mai stăruie încă iubitul meu Kronstadt, pierzîndu-se treptat-treptat în zare. Fără voie, mi-am adus aminte de ziua în care, cu doisprezece ani în urmă, am pășit pentru întîia oară pe acest pămînt sfințit. De cîte ori, în anii îndelungați ai carierei mele, nu m-am întors cu statornică credință la aceste țărături? Oare cu adevărat nu voi mai vedea Kronstadtul nicio dată? Inima mi se strînge de durere. Dar operatorul de filme mă împiedică să mă las pradă gîndurilor. A ieșit pe punte și a început să filmeze, rugîndu-mă „să privesc în zare”.

Glasul celui care citește a amuțit. De undeva, de dincolo de pereții din fund s-a auzit țîrîitul aparatului din care a izbucnit lumina. Pe pătural alb al ecranului a apărut prima imagine.

Valurile plumburii ale mării cuprind toată zarea. Dincolo de prelungirea dîrei înspumate pe care o lasă în urma lui submarinul, în depărtarea învăluită într-un păienjenis de ceață, se zărește abia deslușit țărutul Kronstadtului. Cu trupul întors în direcția portului, comandantul submarinului stă lingă bară, iar privirea lui e atât de încordată, încît parcă ar zări pe țărutul ceva ce vede numai el și s-ar teme să nu piardă obiectivul urmărit.

Imaginea a dispărut. Căpitanul a continuat cu citirea jurnalului:

„Ieri, către orele 22, am străbătut un cîmp de mine presărate atât de des, încît aș putea spune: am trecut prin iad! Am auzit de două ori minele scîrșînd de-a lungul submarinului. Zgomotul acesta îl voi ține minte cît voi trăi. Ce privire mi-a aruncat ofițerul cu navigația! La orele 22,15 am ordonat ieșirea la suprafață. Era o noapte liniștită, scaldată în lumina de lună. Priveam în jurul meu și nu puteam să cred că ne aflăm în plină vîltoare a războiului. O fișie argintie băzda întinsă pe marea calmă, desfășurîndu-se pînă departe, spre luna care abia se ridicase deasupra zării. Mai multe bombardiere germane au trecut la o mare înălțime. N-am avut răgaz să admir prea multă vreme farmecul nopții cu lună. Am intrat din nou în imersiune, dar în același timp am hotărît să prelungesc puțin odihna echipajului. Am ținut o ședință de partid. Am discutat primirea în partid a cartnicului Savici. Omul acesta încrunțat, care servește de aproape cincisprezece ani în flota submarină, era emoționat ca un școlar în fața examenului. Și-a povestit biografia. Totul era cum nu se poate mai limpede. Fusese cioban și se făcuse marinar de apă adîncă. El și-a încheiat mărturisirea vieții lui astfel: „Desigur, aș putea să fiu întrebant: de ce intru în partid abia acum? Dar dacă stăm să ne gîndim, eu am fost totdeauna alături de partid. Acum însă, cînd am pornit într-un asemenea marș, toate trebuie lămurite. Și iată, în fața lui Ilici (și s-a întors cu fața spre portretul lui Lenin), pot să spun: chiar de va trebui să-mi dau viața, îmi voi duce la bun sfîrșit toate sarcinile...” A fost primit cu unanimitate de voturi”.

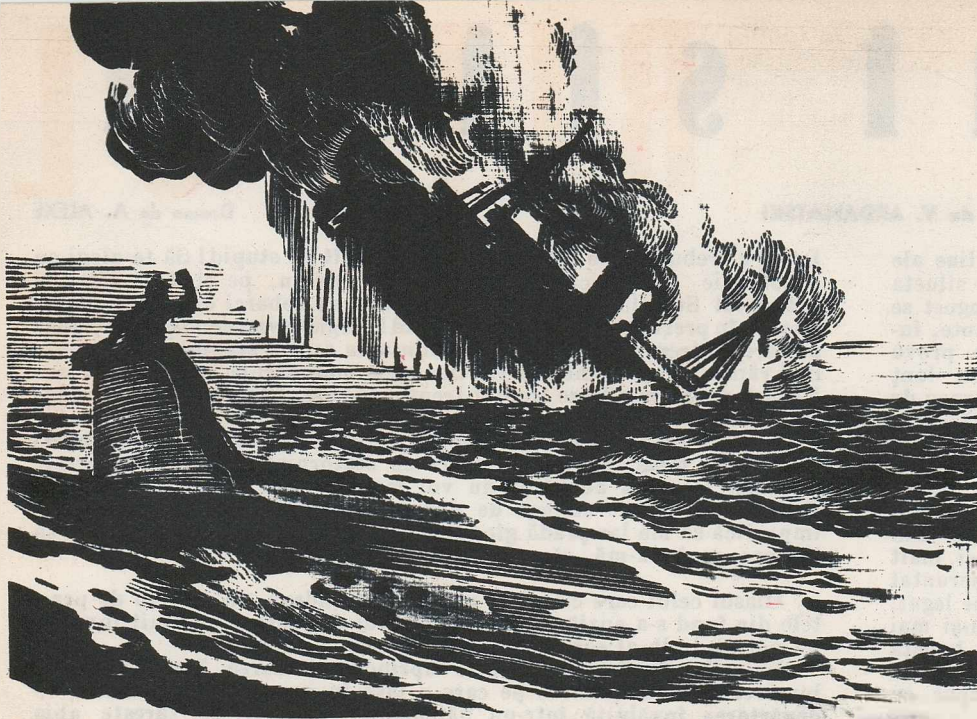
Pe ecran apare o încăpere lungă și îngustă. Pe pereți se văd țevi încolăcite, asemeni unor liane de apă. Părțile metalice au fost frecate cu atîta rîvnă, încît strălucesc. Aici se ține ședința de partid. Lumina e cu totul neîndestulătoare. În colțul mai îndepărtat al încăperii nu se poate desluși nimic. Într-un colț, lingă o ladă răsturnată, se află prezidiul. De o parte stă cartnicul Savici. E un om scund, cu umerii lați, puțin adus de spate. Stă cu capul plecat, privind țîntă virfurile bocancilor frumos lustruiți. Președintele a prezentat cererea de adeziune a lui Savici și a citit referințele. Apoi, întorcîndu-se către Savici, i-a dat cuvîntul. Cartnicul a tresărit și a început, după cîte se pare, să-și povestească biografia. Un suris sfios stăruie pe fața lui. Dar iată că surisul se șterge, făcînd loc unei expresii de mare solemnitate. Savici și-a îndreptat privirea spre chipul lui Lenin și rostește jurămîntul lui simplu și nemeșteșugit. Urmează votarea. Savici își rotește ochii peste întreaga adunare, ca și cum ar dori să-și întipărească în minte pe toți cei care îi dăruiesc în clipa de față o încredere atât de înaltă. Cei prezenți îl înconjoară pe Savici din toate părțile. Un marinar voinic, îmbrăcat în salopetă, se apropie de el pe la spate și-l bate pe umăr. Cartnicul se clatină, toți rîd...

Întinericul se așterne din nou peste ecran. În sală domnește o tăcere adîncă. Se aude cum cel care citește răsfoiește paginile.

— Trec peste însemnările care nu sînt în legătură cu filmul — rostește el cu glasul înăbușit — și în care sînt descrise întîmplările de fiecare zi ale acestui drum tragic...

S-a auzit din nou foșnetul paginilor răsfoite și iată că mîinile care se mișcă în pătural luminos au găsit pagina căutată, au netezit-o și iarăși au prins viața slovelor jurnalului.

„Iată și primul nostru succes în luptă. Am atacat și am scufundat un mare vas de transport cu trupe fasciste. Deși primejdia nu trecuse încă, am ordonat ieșirea la suprafață. Mă simțeam obligat să arăt echipajului, care a îndurat atîtea lipsuri și primejdii, cum au fost încununate eforturile noastre supraomenești. Am ieșit la suprafață și aproape toți membrii echipajului s-au ridicat, unul cîte unul, pînă la tambuchi, privind cum se scufundă vasul inamic. Apoi am intrat din nou în imersiune și, navigînd în zig-zag, am ieșit din luptă”

Pe ecran, în zarea mării înspumate, mijesc zorile unei zile posomorite de toamnă. Obiectivul aparatului de filmat descrie un tur de orizont deasupra mării și se oprește. Vasul de transport inamic care se scufundă apare pe ecran. Rotocoale de aburi și de fum negru se înalță răbufnind din pintecele vasului. De jur-împrejur, asemenea unei spume negre, se zăresc capetele hitleriștilor care încearcă să se salveze înotînd. Obiectivul aparatului a făcut o întoarcere bruscă într-o parte, apoi în jos, iar acum în focarul lui se află tambuchiul deschis al submarinului, în care a apărut un marinăr zdravăn, într-o salopetă pătată de ulei. Cu un ghemotoc de cilți, își șterge mîinile și privește cu atenție încordată spre mare. Un braț, nevăzut îl zgîlție, el bodogănește ceva și, fără nici o trageră de inimă, lasă locul unui alt marinăr. Noul venit privește cu ochi surizători în depărtare, își arată degetul cel mare cuiva care se află în fundul tambuchiului, apoi face un gest de amenințare cu pumnul în direcția vasului care se scufundă. Strigă ceva.

Citirea jurnalului continuă:

„La toate neporocirile noastre s-a adăugat astăzi încă una, ireparabilă. În timp ce lucrau la cîrma avariata de grenade anti-submarine, matrozul Jelezneak și cartnicul Savici au fost azvîrliți peste bord de valuri. Ieșisem la suprafață pe o mare foarte zbuciumată. Nu s-ar fi putut să n-o facem, deoarece starea în care se găsea cîrma amenința submarinul cu scufundarea. Cu cită rivnă au lucrat băieții! În fiecare clipă, oricare dintre ei putea să fie luat de valuri. Ei știau acest lucru, dar lucrau fără să se gîndească la primejdia morții. Jelezneak și Savici, strecurîndu-se tîrîș pînă la virful pupei, zoreau să repare tija de comandă. Deodată un val înalt l-a măturat pe Jelezneak, aruncîndu-l în vârtejul vîltoirii involburate. Atunci Savici, smulgîndu-și salopeta de pe el, s-a azvîrlit în mare pentru a-și salva tovarășul; dar în clipa următoare a dispărut în valuri. Operatorul de filme care stătea lîngă mine și filma s-a aruncat spre pupă, dar l-am prins de mînă și l-am oprit la timp. Tija de comandă fusese însă reparată, așa că am intrat în imersiune și, ajungînd într-o lagună îndepărtată, ne-am așezat pe fundul mării. Tot echipajul e zgduid de moartea tovarășilor lor. Cu toții sintem, în fiecare clipă, la un pas de moarte; dar cu cită durere ți se strînge inima, cînd te gîndești la cei care au pierit!...”

Iată ce filmase operatorul, în aceste clipe tragice. Valurile uriașe parcă ar voi să arunce submarinul în înaltul cerului. Apoi îl cufundă din nou în adîncul de prăpastie al apei. Ținîndu-se de o parîmă, doi marinari se îndreaptă spre pupa submarinului. Salopetele lor ude, croite din pînză de cort, par pe ecran negre și strălucitoare, ca de piele. Într-una din siluete recunoaștem pe cartnicul Savici, cel de curînd primit în partid. Celălalt e Jelezneak. Acesta arată ceva cu mîna lui Savici și, sprijinîndu-se de parîmă, începe să coboare în apă. De cealaltă parte a pupei a intrat în mare Savici, apoi a ieșit afară și, făcînd un pas înapoi, a întins brațul, arătînd ceva lui Jelezneak. O izbitoră puternică a valurilor! Pupa submarinului se ridică în sus. Jelezneak dispăre pentru o clipă, apoi se zărește din nou, lipit de-a lungul de pupă. Cu o mînă caută parîma, dar nu reușește s-o prindă. Pupa s-a cufundat încă o dată în apă, iar cînd valul următor o ridică Jelezneak nu mai e acolo. Savici a dat drumul parimei, a smuls salopeta de pe el cu mișcări repezi și dintr-o săritură se cufundă în vârtejul valurilor zbuciumate. Valuri, valuri... Și altceva nimic. Imaginea se răstoarnă brusc și ecranul se întunecă. În clipa aceea operatorul însuși voise să se arunce în apă pentru a veni în ajutorul tovarășilor săi.

Foșnesc paginile jurnalului. În pătratul luminos de pe masă, degetele celui care citește se crispează într-un gest de durere. Glasul sugrumat de emoție continuă:

„Acum două ore am lansat cea din urmă torpilă. Am scufundat un vas-cisternă. Mă tem că e ultima noastră acțiune de luptă. Stăm pe fundul mării. Am fost loviți de două grenade antisubmarine. Submarinul e grav avariata. Atît de grav, încît mi-e teamă să mă gîndesc la ceea ce va urma. Exploziile grenadelor antisubmarine se

aud ca un tunet îndepărtat. Pînă dimineața, vom rămîne pe fundul mării, apoi vom încerca să ieșim la suprafață. Deocamdată, mă duc să văd echipajul. Trebuie liniștesc oamenii.

Am dat o raită prin tot submarinul și acum îreiau însemnările. N-a fost nevoie să liniștesc oamenii. Ei știu că situația e grea și o înfruntă eroic. Basov, secretarul organizației comsomoliste, s-a apropiat de mine și mi-a spus în șoaptă: „Băieții m-au rugat să vă comunic că sint pregătiți pentru orice și nu vor pîta cînt lor de marinari“. Mulți dintre ei, cu aprobarea lui, tra scriu în carnetele lor cuvintele cîntecului despre V reag. Îl ascultam și mă sileam să par liniștit, dar n-a reușit decît cu mari eforturi. Ca să nu vadă cit și de tulburat, nu i-am răspuns lui Basov nimic...”

Un scurt fragment de peliculă. Trei matrozi stî într-un colț al compartimentului. Doi dintre ei țin mîinile lor carnetele de comsomoliști și scriu cuvinte pe care le dictează cel de-al treilea. Acesta ridică d cînd în cînd privirea, își mișcă buzele, apoi se uită ce-au scris cei doi tovarăși și ridică din nou capul. Îi vine mai ușor, se vede, să-și reamintească textul fredonînd melodia cîntecului cunoscut. Ciudata dicta s-a terminat. Cei care au scris recitesc cuvintele, de început. Cel care le-a dicat se uită cu luare aminte chipul lor, apoi se privesc unii pe alții cu ochii la deschiși, ca și cum abia acum s-ar fi văzut înția oară imaginea se intrerupe.

Cel care citește jurnalul a tăcut. Tăcerea lui se prlungeste, dar nimeni nu bagă în seamă această pauză. Un glas se aude vorbind, aproape în șoaptă:

— E ultima pagină a jurnalului...

„Au trecut două zile de încercări zadarnice. Nu izbutim să desprindem de fundul mării. Lucrul e limpede. Viața noastră poate număra în ore. Lipsa de oxigen devine din ce în ce mai simțită. Electricianul șef mi-a raportat că peste o oră se va stinge lumina. Adineaori am trecut prin tot submarinul. Mi-am luat rîmbun de la echipaj, în tăcere. Oamenii au înțeles. Matroz Ușenko, un tînăr totdeauna tăcut și ursuz, m-a apucat de mînă și mi-a strîns-o puternic. Cu un glas înăspriț mi-a spus: „Noi toți sintem ca unul...“ Lîngă mașina lui de gătit, brăcîtarul de bord, sprijinit cu mîinile de plita rece, scria o scrisoare. Nu m-a observat. Era stăpînit de gîndurile lui, care alerga departe, acolo unde își trimitea scrisoarea, pe care nimeni n-a vădit. Ce inimă de aur s-a dovedit a fi operatorul de filme! Și eu care șovăiam să-l iau cu noi... A spus întregului echipaj că pelicula lui va rămîne un document nepieritor al istoriei. Acum a început să filmeze chipurile tuturor oamenilor de pe submarin. Oamenii, îmbrăcați cu tot ce au mai bun, se așază în fața obiectivului, iar el învîrtește manivela, vorbind în același timp: „Te va privi istoria, Ușenko, și va spune: viteazul marinăr a avut Patria!“ Am văzut băie care stăteau în fața obiectivului cu surîsul pe buze. M-a filmat și pe mine, alături de Ușenko“.

Pe ecran apar, unul după altul, chipurile marinariilor. Un obraz lat și ciupit de vîrsat, cu sprîncene bălaie, iar sub sprîncene doi ochi albaștri, cu căutătura blîndă. Marinărul privește cu încordare spre obiectiv. Altul, un uriaș cu mușchi puternici care se desenează sub bluza de marinăr, apare în cadrul luminos, umplîndu-l cu silueta lui impunătoare. Privește într-o parte, mușcîndu-și buzele... Următorul e un tînăr cu fața delicată, frumos, cu ochii triști, umbrîți de gene lungi, ca de fată. Privește departe; numai în ultima frîntură de secundă întoarce fața spre obiectiv. Al patrulea, probabil, e Ușenko. Un obraz pătrat, cu ochi posomorîți, aproape rîi. Se leagănă ușor cînd pe un picior, cînd pe altul... Deodată pe fața lui înflorește un zîmbet. Se uită la cineva, spune ceva, apoi apare în cadru comandantul submarinului. Are o adevărată față de rus. Sprîncenele încrunțate au tăiat o cută adîncă de-a curmezișul frunții. Stau alături amîndoi comandant și matroz, și ne privesc drept în ochi... Se perindă apoi alte chipuri de marinari...

Toți cei aflați în sală, care aveau puțința să se bucure de soare și de adierea mîngîietoare a vîntului, simțeau un îndemn pornit din adîncul ființei lor să se ridice din fotoliul comod și să cadă în genunchi, plecîndu-se pînă la pămînt în fața ecranului de unde îi priveau eroii. Am auzit cum cel care ședea alături de mine, un marinăr în vîrstă, a șoptit printre buze:

— Oamenii aceștia au fost sfinți!

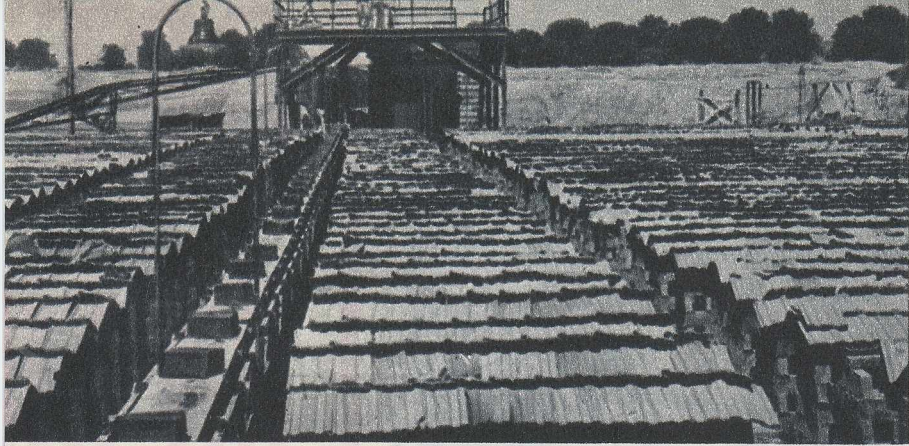
Ecranul s-a întunecat. Glasul sugrumat de emoție a dat citirea ultimelor rînduri ale jurnalului:

„Un jurnal de bord e împărțit în ore. Închei aici însemnările mele. Murim. Mulți și-au și găsit odihna de veci. Mă părăsesc puțurile. Lumina s-a stins demult. Scriu la flacăra unei luminări. Încet încet, și lumina ei scade. Nici ea nu poate trăi fără oxigen. Rămîneț cu bine, toți cei pentru care am trăit și pentru care mor! Am făcut tot ce-am putut pentru scumpa noastră Patrie... Rămîneț cu bine... O singură rugămintă personală...”

— Aici jurnalul se oprește — a spus glasul răgușit al ofițerului — și nici alte scene n-au mai fost filmate. Pe submarin nu mai era lumină de mult.

Becurile electrice s-au aprins, scaldînd în lumină sala de spectacol. Toți ședeau tăcuți, palizi, cutremurați; mulți aveau ochii plini de lacrimi. Nimeni n-a rostit nici un cuvînt, n-a făcut nici o mișcare. În sală domnea o tăcere aproape nefirească. Și în această tăcere, părea că străbate văzduhul, în marș triumfal, însăși Gloria!

În romînește de Vloicu BIRNA

RITMUL CĂRĂMIZILOR

ărămizi pe bandă rulantă... Așa se lucrează în noua secție — fabrica în aer liber.

roblemele de producție trebuie rezolvate perativ, chiar la locul de muncă. Iată-i pe maistrul N. Dimitriu, care-i și secretar al organizației de partid (mijloc), și pe maistrul Iulian Bucur (dreapta), discutând împreună cu inginerul Pompiliu Popescu o asemenea problemă.

Maistrul Ion B. Tiță a acceptat să fie fotografiat, cu o singură condiție: să apară împreună cu muncitoarele fruntașe din brigada sa.

in câte cărămizi e construit un apartament? Iată o întrebare la care nu m-am gândit până azi. Adică, până în ziua când am pătruns pe poarta marii fabrici de cărămizi „1 Mai” din Bucov (Ploești). Răspunsul mi l-au dat gazdele:

— O casă obișnuită, compusă din două camere și dependințe, are nevoie de aproape 10.000 de cărămizi. Vă dați deci seama câte cărămizi intră în zidurile unui bloc sau în ale unei mari uzine? Un exemplu: fabrica de superfosfați de la Năvodari „a înghițit” nu mai puțin de 7 milioane de cărămizi!

Din acest exemplu vă puteți da seama de ritmul necesar fabricării cărămizilor în vremurile noastre, când se construiesc în țară atâtea fabrici noi, atâtea cartiere muncitorești...

De altfel, un grafic sugestiv ilustrează dezvoltarea producției în această fabrică: în 1944 s-au fabricat 5.930.000 cărămizi. În 1948: 9.060.000, iar în 1957, aproape 41.000.000! Din aceste 41 de milioane multe au fost date peste plan. Drept răsplată pentru depășirea repetată a planului, cărămidarii de lângă Ploești au primit de 6 ori la rând steagul roșu de producție pe ramură. Au obținut steagul și pentru un alt fapt, tot atât de important: au redus, cel mai mult din toate întreprinderile similare din țară, prețul de cost al cărămizii. Masiva creștere a producției de cărămizi la Bucov, precum și continua reducere a prețului de cost se explică în primul rând prin ridicarea productivității muncii. Doriți fapte? Iată-le...

BUN E SCHIMBUL DE EXPERIENȚĂ...

Cărămida are cea mai simplă rețetă de fabricație: argilă plus apă. Așa-i fabricată de mii de ani — ieri frământată cu picioarele, azi cu malaxorul. Dar ca să fabrici milioane de cărămizi, sînt necesare procese tehnologice avansate. Cărămidarii din Bucov le-au găsit. O nouă secție, o adevărată fabrică în plus, în care lucrul merge pe bandă rulantă, a răsărit în vara aceasta în curtea cărămidăriei. O fabrică în aer liber, mecanizată, cu oameni puțini și cu productivitate mare: 30.000 de cărămizi în opt ore. Prin importanța creșterii productivității muncii, noua secție va aduce un prețios aport la capitolul economiei: 43 lei la mia de cărămizi. Economia anuală: 162.717 lei. Ideea creării acestei secții noi le-a venit muncitorilor de la Bucov în urma unui schimb de experiență făcut cu colegii de-ai lor din R. P. Bulgaria.

O contribuție importantă la creșterea productivității muncii o dă în fabrică aplicarea metodei Kartatev, pe care muncitorii au început s-o folosească de curînd. Ea constă în așezarea aerată la uscat a cărămizilor. Sistemul acesta — denumit de muncitori „felinar” — reduce cu cinci-șase zile procesul de uscare, în raport cu vechiul sistem, „frunză de brad”, prin care cărămizile erau așezate una lângă alta, deci fără aerisire suficientă.

Dar foarte multe și bune sînt și ideile care vin de la muncitorii fabricii. Una din ele aparține maestrului de fabricație Constantin Marcu. El a creat un fel de uscătorie artificială în jurul conductelor de gaz care trec prin secția sa și care degajă o permanentă căldură. În felul acesta, la cărămizile obținute prin uscare obișnuită se adaugă încă 200.000 bucăți lunar, uscate suplimentar aci.

CASTELUL EXISTĂ DAR... NU E GATA

E imposibil să fabrici cărămidă fără apă. Cărămidarii din Bucov aduc această „materie primă” tocmai din Teleajen — de la cîțiva kilometri.

Dar fabrica s-a lărgit, capacitatea ei de producție a crescut, în timp ce sistemul de aprovizionare cu apă industrială rămăsese același, creînd greutăți muncitorilor în lupta lor pentru depășirea planului și ridicarea productivității muncii. Trebuia așadar neapărat rezolvată problema aceasta. Și s-a hotărît construirea unui castel de apă cu o capacitate de 40 de tone. Construirea acestuia a început. Dar începutul construcției n-a însemnat de loc și terminarea lucrării... Unitatea 131 de construcții Ploești, neglijîndu-și sarcina primită, a abandonat castelul. Au intervenit și alte unități. Dar au procedat la fel. Așa că, deși au trecut aproape doi ani, fabrica tot n-are castel de apă. Muncitorii de la Bucov speră totuși că trustul regional de construcții, care a luat acum lucrarea în primire, o va duce în sfîrșit la capăt.

— Și atunci, nimic nu ne va mai sta în cale! — spun muncitorii din fabrică, în dorința lor de a da cît mai multe cărămizi construcțiilor patriei.

F. URSEANU
Fotografiile autorului

Așadar, să începem (nu numai din motive de vîrstă) cu Mihail Jarov, artist al poporului al U.R.S.S., cunoscut spectatorilor noștri atât din filme, cît și din spectacolele Teatrului Mic Academic din Moscova care ne-a vizitat în primăvară. La cele 48 de roluri cinematografice și 89 teatrale, el și-a adăugat pe cel de tată a două blonde fetițe — Liza (stînga), părintz înzestrată pentru comedie, și Anna, mai gînditoare, visătoare, deci aptă pentru dramă. Și e limpede că umorul cald și spumos al artistului, caracterul său bonom și vesel nu pot să nu se manifeste cu dărnicie și în relațiile sale familiale,

Boris Andreev, acest minunat actor v-a cucerit desigur prin forța interpretării omului simplu rus. Dacă-l privim mai cu băgare de seamă pe Boris cel mic, observăm că în familia Andreev, singele lui Ilia Murometș se transmite din tată-n fiu.

V-ați fi imaginat că tînăra și frumoasa actriță Klara Luciko este mama unei fete care ar putea fi ea însăși artistă? Și totuși, așa e.

OPT UN SIM

Dacă în cadrul un întrebarea: „care este am primi puține răspuns personalitățile artistice teatrală și cinematogra vom găsi puține roluri și atunci ar fi vorba de Verșinin, Lady Macbeth roluri visate de actori.

Există însă un rol și cu toate că fiecare în tincte, maniera interpr

Dacă vreți să afla toate sufragiile — de la micilor, de la ale juni privirile peste fotografi prea greu, căci aceste im l-ați „vizionat“, îl cunoș reț, mai pasionant și putea fi: „Viața“.

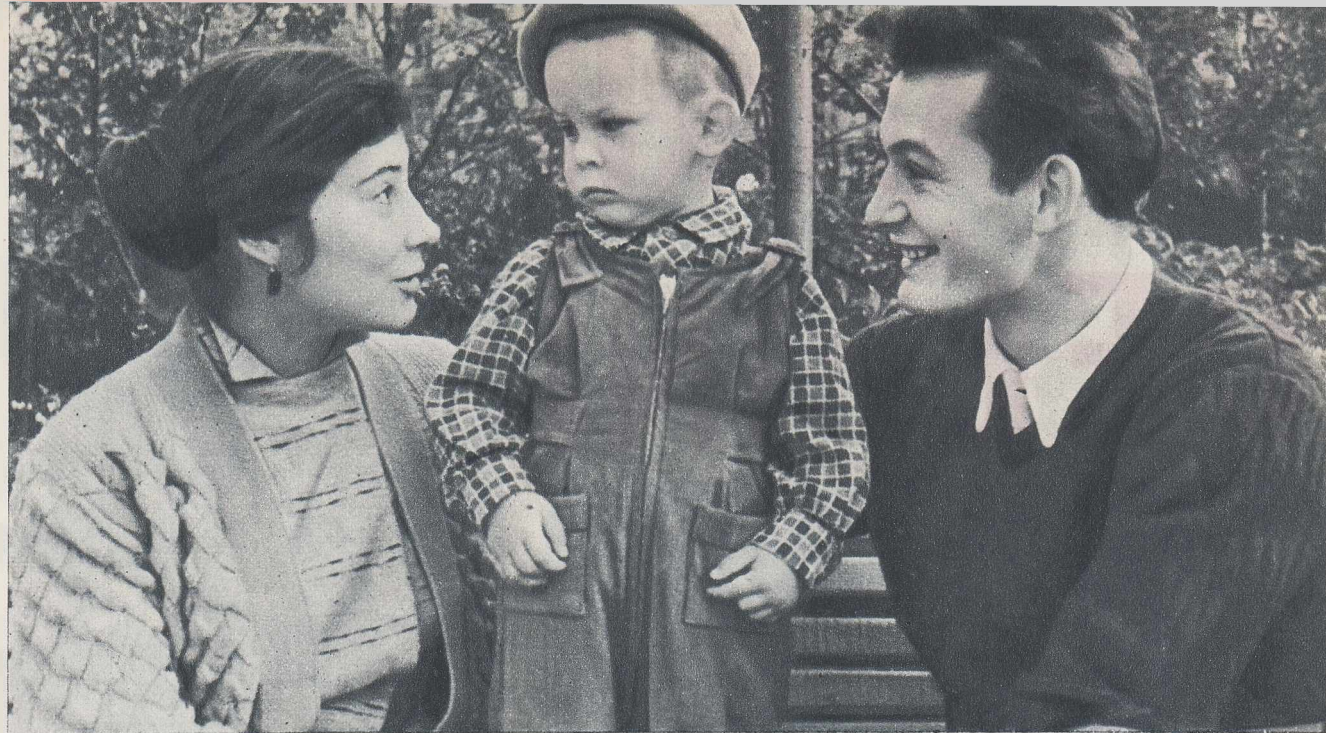
Vi-i prezentăm dec stele ale cinematografo lor vieți, fără reflecto la chip de părinți, împ

TORI, ROL

...mii număr de actori
— fără îndoială că
... Și pe drept cuvânt:
...ate, iar dramaturgia
...minunați eroi, înclă
...și sufragiu unanim;
...Hamlet, Cyrano sau
...Liubov Iarovaia —
...conservatorului.
...ază mai toți actorii.
...vidualității sale dis-

...l unic ce întrunește
...llor la cele ale co-
...melor — aruncați-vă
...ghicic? Nici nu era
...llm pe care, deși nu
...ri frumos și mai mă-
...ut, iar titlul său ar

...storii dv. preferați—
...retind rolul propriei
...achiaje: sînt acasă,

Nu vă grăbiți să exclamați:
„Cum, și Tatiana Samoilova,
micuța veveriță din „Zboară co-
corii“, și ea e mamă?” Căci, de
astă dată, veți greși. Voinicul
în salopetă care o privește ame-
nintător este numai nepoțelul ei,
Viktor. Oricum însă, această
imagine demonstrează că atât
Tatiana, cât și tânărul ei soț,
Vasili Lanovoi, interpretul lui
Pavel Korceaghin, sînt fotoge-
nici și în rolul de părinți...

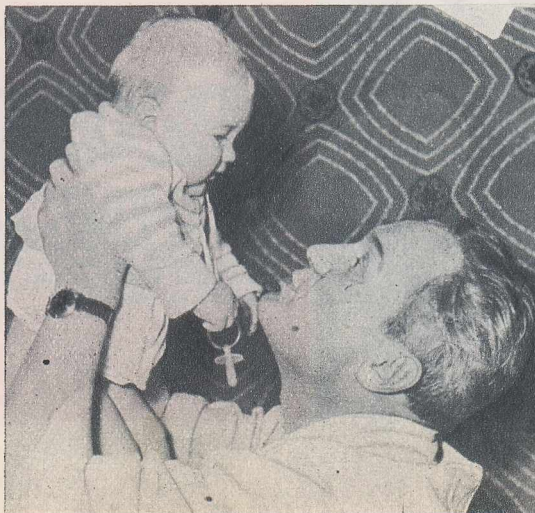
În orele libere — atunci cînd nu
călătorește... peste trei mări sub
înfașarea lui Afanasi Nikitin —
actorul Oleg Strijenov navi-
ghează pe undele calde ale vieții
familiale, alături de soția sa,
Marina (Gemma din „Tăunul“)
și de fiica lor Natașa.

E destul de greu să suprapui o
senină scenă de familie, plină de
o liniște netulburată — așa cum
se desfășoară viața în casa lui
Piotr Glebov — imaginilor dra-
matice din filmul „Pe Donul li-
niștit“, în care Grigori Melehov
apare cînd în cazac focos, cînd
în om care sfîrșește tragic în clo-
cotitoarea istorie a războiului
civil. Iată-l acasă împreună cu
fiicele lui Elena (cea mătă) și
Olga, care-l ascultă pe „tătu-
cînd dintr-o carte de poezii.

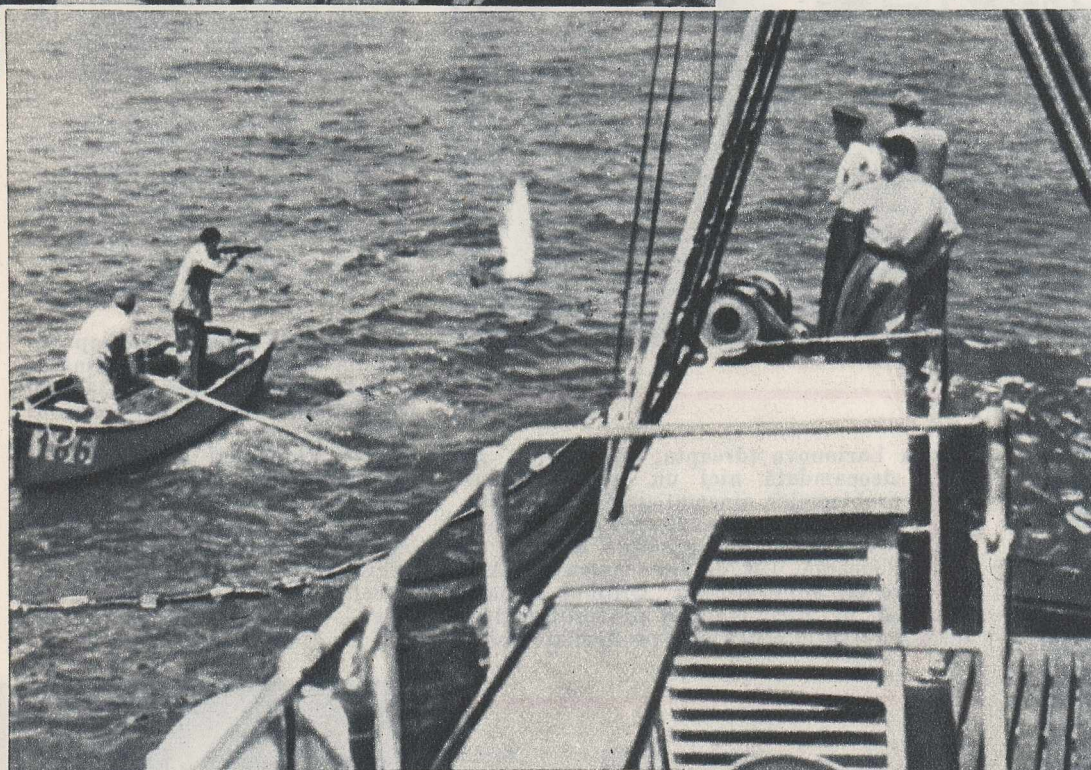
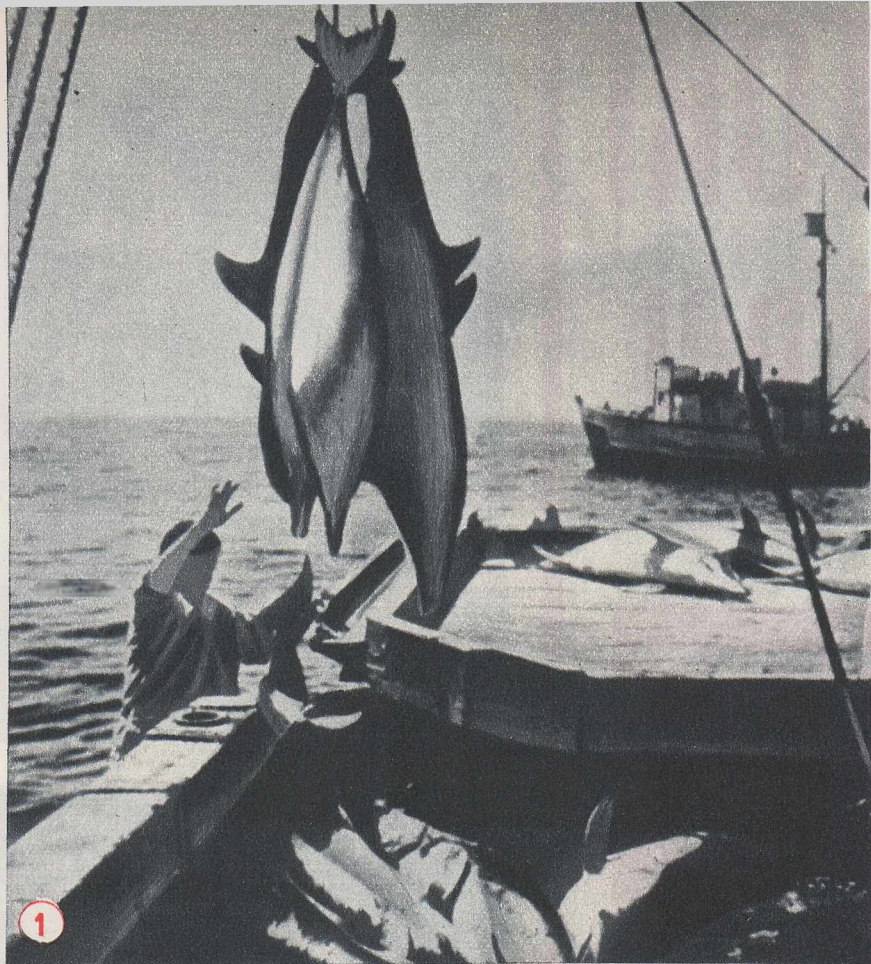

Aliona Larionova (dreapta, cu scufiță) nu
ocupă deocamdată nici un loc în dezba-
terile problemelor cinematografice. Aceasta,
din următoarele motive: 1) nu-i plac filmele;
2) nu-i destul de disciplinată; 3) încă nu
știe să meargă. Cît despre mama ei, Alla
(pe care ați admirat-o în „Ordinul Anna“),
îi aplică în acest moment un sărut matern
absolut autentic, netrucat și necinematografic.

Știați că și „amiralul Ușakov“ e tată?
Serghei, fiul lui Ivan Pereverzev, aduce însă
mai curînd a „flăcăul din Taiga“... Iar tatăl
său, fericit, pare a-i spune: „Mult îmi mai
semeni, puștiule!“

VÎNĂTORII de DELFINI

Ae obicei, delfinii se prind cu nvoadele. Primitiv, ca pe vremesciilor. Sînt însă și pescari care vînează cu carabina, ca pe mistre. Aceștia sînt adevărații vînători marini. Pe unii dintre ei am avut prilejul să-i întîlnesc.

Furtună în largul Mării Negre. Scăpat de ursa valurilor, un vas—pescadorul bulgăre „Delfinul”—se adăpostește în portul Constanța. Ambarcațiunea are la bord patru iscusii vînători de delfini și o prețioasă încărcătură: patru sute de delfini împușcați în zece zile. „Unde au început oare atîția uriași ai mării — se întreabă, cu firească nedumerire, oamerii de pe cheiurile portului, printre care și vechii pescari și vînători romîni de delfini. În fața lor se afla doar un vas destul de modest, de mic tonaj și cu echipaj redus. O vizită la bord ne dovedește că, deși mic, pînă la capăt vasului poate purta și mai mulți delfini. Din vînat rămîne doar pielea (din care se fac durabile mantale bărbătești, poșete sau mușchi pentru femei și chiar ghete), grăsimea (care devine ulei industrial) și carnea (preparată după o anumită rețetă în conservă). Restul — capul, scheletul, intestinele — aruncă în mare, ca hrană pentru viitoare victime ale vînătorilor de delfini.

I-am cunoscut pe cei patru vînători de delfini pe nava lor, în ziua cînd așteptau în portolirea furtunii. Împreună cu ei am mîncat din delicioasa pastramă de delfin; am mîncat pînă la 240 de dinți în gura unui singur animal și am ascultat istorisiri despre vînătoria delfinului de la distanță, despre carabina — meserie nouă și bănoasă pentru pescarii bulgari. Am aflat, de altfel, că în Bulgaria s-a creat de curînd o flotilă pescărească specială pentru vînarea delfinilor. Această însemnată bogăție a Mării Negre.

Stau de vorbă acum cu căpitanul unuia din vasele acestei flote, tovarășul comandant Foman Condrat. În ciuda unei bărbătușoase și roșietice care-i înconjoară fața, n-are mai mult de 33 de ani. În schimb, este un uriaș. Pînă în 1946 era simplu pescar. De atunci, s-a specializat nu numai în vînarea delfinilor ci și în navigație. A cutreierat săptămîni întregi marea fără sextant și fără radiotelegrafie nu-i lucru ușor; totuși, Foman Condrat, care se trage dintr-o familie de lipoveni de prin Delta Dunării, și echipajul pe care-l comandă nu s-au prea lăsat învinși de furtuni. Au înlăturat multe greutăți și acum povestesc cu satisfacție că în 11 ani a

1. Prinși de cîrîgul macaralei, delfinii sînt aduși pe bord.
2. Chiar pe vas, delfinul este despuțat de piele, grăsimea se depozitează în butoale, iar carnea este pusă în sărați.
3. Așa sînt vînătorii delfinilor de către iscusii vînători bulgari.
4. Oaspeți la bordul pescadorului bulgar. Comandantul „Delfinului”, Foman Condrat (mijloc), se întretine cu un vechi pescar romîn: comandantul de pe „Nisetru”.

Demostene BOTEZ

Istorie contemporană

PE PLAJA CA ARGINTUL...

*Cind debarcă intiiul marinar
Am căutat tot timpul, în zadar
Să prind privirea lui în ochii mei.
Vroiam să cred că am văzut cu ei
Un om de-abia scăpat de-un uragan
Pe plaja ca argintul din Liban...*

*Dar i-a fugit privirea lui de-a mea
Și s-a ascuns pripit sub casca grea.
Abia de l-am putut vedea la chip,
Împleticit prin scoici și prin nisip,
În aurora roză de mărgean
Pe plaja ca argintul din Liban...*

*Ca de un om, de ochii mei fugea;
Ca de-o muștrare stranie și grea.
Parcă-ar fi vrut să-ascundă de-o mulțime
Un irup rămas pe urma unei crime,
Și se-nfunda și el ca'ntr-un troian
În plaja ca argintul din Liban.*

*Purta în țeava puștii lui, lucrăsoasă,
Ca'ntr-un breloc cu'nucietori secrete,
Ascunse bine, amintiri de-acasă,
Cu peisajii verzi și cu portrete
Din continentul lui american,
Pe plaja ca argintul din Liban...*

*Pe tatăl lui în mină coborînd,
Și seara ridicat doar ca un gînd;
Pe mama prăbușită în genunchi
În fața lui ca-n fața unui trunchi
De cedru doborît de uragan
Pe plaja ca argintul din Liban.*

*Și gindu-ascuns i se păru mai greu
Și se'ntraba nedumerit mereu,
Grotesc gesticulînd cu-o mină-n vînt:
Ce caut eu aici, pe-acest pămînt,
De ce-am plutit o lună pe ocean
Spre plaja ca argintul din Liban?...*

*Ca un răspuns ciudat la întrebare,
De undeva, strident, din depărtare,
De dincolo de-ocean, ca ireal,
Se auzi un urlet de șacal,
Sinistru prelungit și inuman
Pe plaja ca argintul din Liban...*

nat nu mai puțin de unsprezece mii de del-
ni. Pentru fiecare mie de delfini s-au folosit
medie 14.000 de gloanțe. „În cei 11 ani,
au folosit 154.000 de cartușe, mai multe
cît s-au tras în marea bătălie de la Verdun,
primul război mondial” — mi-a spus,
ai în glumă, mai în serios, iscusitul vînător
delfini Anastasie Iankov-Nasko, țintașul
mare precizie al pescadorului.

Furtuna se potolise. Reaprovizionați cu
combustibil și alimente, pescarii bulgari au
at din nou largul. Vînaștoarea delfinilor
continuu.

De pe țarm, mulți dintre pescarii romîni
lași în port au condus cu privirea
usul pînă departe, la orizont: salut tradi-
țional. În același timp, gîndurile lor s-au
dreptat spre o veche dorință: să intensificăm
noi pescuitul delfinului. Experiența pes-
cilor bulgari să ne fie exemplu. De fapt,
ceputul l-am făcut. Pescadoarele noastre
utilaj modern și pentru pescuitul delfi-
ilor. Avem pescari pricepuți. Dovada ne-o
participarea la campania de pescuit din
ța Bosforului. În vara trecută, în acea parte
Mării Negre pescarii romîni s-au întrecut
pescarii de pe aproape 200 de vase străine
pescuitul pălămidei, prinzînd cea mai mare
titate din acest pește. Ei pot dovedi —
siguranță — că sînt și buni vînașori de
delfini.

F.U.

oate că intenția
noastră de a face la
sfîrșit de vară un
raid-anchetă prin
atelierile citorva
dintre tinerii noș-
tri artiști plastici
nu a găsit mo-
mentul cel mai prielnic:
în aceste zile atelierile sînt, în
marea lor majoritate, goale.
Pictorii și graficienii se află
în plină „stagiune”: cu șevale-
tul sau cu cutia de creioane
după ei, au împinzit țara, uzinele,
șantierile, ogoarele, în căutare
de teme și subiecte specifice
zilelor noastre. Pe cîtiva dintre
ei i-am găsit totuși în București...

Primul pe care l-am vizitat
s-a simțit puțin încurcat auzînd
că-l căutăm pe „artistul” Octav
Grigorescu: cu cîteva săptămîni
în urmă era încă student, iar
proaspăta sa „independentă” îl
sperie oarecum. Cum va putea el,
o dată singur, fără ochiul critic
al celor care l-au condus pînă
aci pașii și creionul, să abor-
deze cu succes complicatele pro-
bleme pe care i le va pune arta?
O întrebare firească, dar care-și
găsește de pe acum un început
de răspuns în cele cîteva trăsă-
turi precise și expresive ale lu-
crărilor pe care le avem în față.
Octav Grigorescu a ieșit din
instituit înzestrat nu numai cu
un meșteșug pe care să-l poată,
cu vremea, minui cu siguranță,
ci și cu o concepție fermă asu-
pra artei și a rolului ei social.
Nu întîmplător, ciclurile sale de
gravuri se intitulează „Din viața
muncitorilor maramureșeni”, sau
„Din viața Olgăi Bancic”. Viața,
și în deosebi viața zilelor noas-
tre, a omului nou ce-și precizează
fizionomia morală în iureșul
construcției socialiste îl preocupă
intens pe tînărul grafician. Avem
în fața noastră două gravuri din
suitele compoziționale mențio-
nate. Două tehnici diferite, ace-
lași compoziție largă, același
suflu și vibrație de viață intensă.
Perspectiva justă se desprinde
pe două coordonate: adîncimea
peisajului și, mai ales, tratarea

La început

de drum

feței omenești, în care analiza
sfredește cu interes și vigoare.
Artistul vadește un ochi deprins
să discearnă esențialul. În schița
rapidă și spontană nu e nimic
fotografic, ci numai interpre-
tare personală. Oamenii trăiesc
în fața noastră, simplu, firesc,
așa cum au trăit și au simțit cînd
i-a surprins tînărul artist. În
ciuda puținei sale experiențe, el
mărturiseste o concepție și un
meșteșug pe cale de a se maturiza.
Își propune, de altfel, să perse-
vereze în grafica de șevalet, în-
dreptîndu-se cu precădere spre
gravură și ilustrația de carte.

Ion Sălișteanu face și el parte
din cea mai tînără generație a
noastră de pictori: a absolvit
institutul în 1955. De atunci,
răscolește totul în jur și în sine
și merge cu pasiune în întîmpi-
narea aspectelor celor mai con-
cludente ale realităților noastre.
A colindat țara, și-a îmbogățit
universul artistic și de viață prin
vizitele pe care le-a făcut — tri-
mis de Uniunea Artiștilor Plastici
și de institut — în U.R.S.S. și
în R. Cehoslovacă. Acum lucrează
la o compoziție oglîndind as-
pecte de muncă dintr-o uzină.
Căutările sale au o finalitate
precisă: omul zilelor de azi. Pre-
ocupat de perfecționarea mijloa-
celor sale plastice, el analizează
mereu, cu insistență, legătura
dintre viața sufletească a celui
portretizat și expresia chipu-
lui său. Cincizeci de studii gra-
fice asupra populației din co-
muna Poiana Țapului (Valea

Bistriței) ilustrează și un crîm-
pei de viață autentică, și posi-
bilitățile de interpretare artis-
tică ale pictorului. Ochiul și
mintea lui scrutează în perma-
nență, iar lumina țighește prin
culoare, manifestîndu-și optimist
prezența. Cele cîteva pinze:
„Hora” (care a primit o mențiu-
ne la Festivalul Mondial al Tinere-
tului și Studenților de la Mos-
cova), „Școlari pe Valea Bistri-
ței”, „Maternitate” arată ma-
turizarea expresivității și a mij-
loacelor analitice. Dacă ceva îi
lipsește încă, este lărgirea gam-
mei cromatice, care să desăvir-
sească printr-o mai amplă nuan-
țare expresivitatea conținutu-
lui.

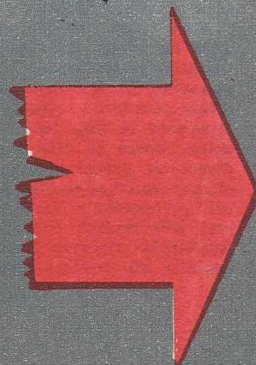
Constantin Crăciun este unul
dintre tinerii noștri pictori ale
cărora căutări artistice i-au pur-
tat o bună bucată de vreme pe
căi nesănătoase, potrivnice celor
ale realismului socialist. Despre
el, critica a mai avut prilejul
să vorbească, remarcîndu-i po-
sibilitățile, dar criticîndu-i aspru
tendențele de a altera conținutul
just al unora din lucrările sale,
printr-o tratare cu totul necores-
punzătoare temei, nerealistă. A-
lături de Paul Gherasim și de
Virgil Almășanu, influențîndu-se
unii pe alții, ei au realizat anul
trecut un triptic închinat lui
1907; însă tema aceasta majoră
și dramatică căpătase în lucre-
rea lor o expresie plastică bizară,
arhaică, oamenii erau ca înțe-
păniți, maniera amintind de un
stil bizantin. Prima lor încercare

Doă lucrări din ciclul „Din viața mun-
citorilor maramureșeni”, realizat
de Octav Grigorescu.

Ion Sălișteanu lucrînd la com-
poziția sa „Școlari pe Valea
Bistriței”.

2000

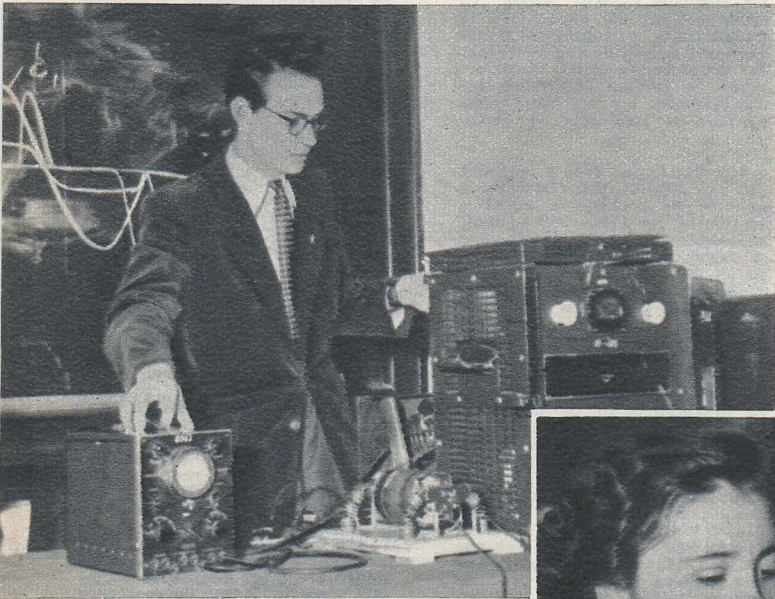
Vestit din vremuri străvechi pentru meșteșugarii săi, pentru catedrala sa gotică (celebra Biserica Neagră), pentru primele cărți tipărite în românește prin osteneala diaconului Coresst, orașul de la poalele Timpei se mândrește azi cu realizări ce-i conferă o glorie nouă, rezultat al marilor transformări revoluționare din țara noastră ce și-au revărsat și aici lumina. „Orașul primelor tractoare românești”. „Orașul primelor autocamioane românești”. Și, de zece ani, „oraș universitar”.

În Orașul Stalin funcționează astăzi un institut politehnic, un institut modern, cu condiții de învățatură la nivelul anilor noștri. Institutul dispune — printre altele — de cel mai mare și mai complet laborator de motoare, automobile și tractoare din țară; aici, sub ochii diltorilor ingineri, sînt omologate noile motoare românești pentru automobile, autocamioane și tractoare, aici au primit cele dinții cunoștințe specialiști ca Ludovic Boros și Traian Ghimbășan, laureați ai Premiului de Stat pentru realizări deosebite pe tărîmul științelor tehnice.

S-ar putea spune multe și despre biblioteca institutului — care numără 150.000 de volume — despre cadrele didactice — în rândurile cărora înfilmești numele unor binecunoscuți oameni de știință — despre cele 17.000 hectare de cîmp și pădure ale facultății de silvicultură a institutului etc.

Și nimic nu poate sluji drept mai bună încheiere a acestor scurte însemnări decît numărul inginerilor pe care i-a dat institutul în deceniul pe care-l sărbătorește acum: aproape 2.000

A. FORJ

„Profesorul electron” — așa l-au poreclit colegii pe studentul Gheorghiu Valerian. Motivul? Bineînțeles, pasiunea lui pentru electronică.

Kuan Li Ciao, tînăra chinezoaică (dreapta), e studentă frunzășă la facultatea de silvicultură.

Oră de seminar în labor

Bravo, Valentina! Nota 10 și fi deseori văzută în carnetul școlaritate al studentei Valerian Veranovschi.

de a aborda într-o manieră „originală” pictura monumentală eșuase lamentabil — și critica a arătat la timp lucrul acesta. Dar Constantin Crăciun nu a înțeles atunci cît de primejdios e drumul pe care a apucat și, vrînd să demonstreze că preținsa sa viziune personală are valoare artistică, a perseverat, pictînd o nouă compoziție — intitulată „Eliberarea” — în aceeași formulă neobizantină. Și de data aceasta, rezultatul a fost jalnic: devenise limpede că, dacă tînărul pictor va continua să meargă pe acest drum, creația sa va fi iremediabil compromisă.

Am poposit, în vizitele noastre prin atelierele tinerilor pictori, și la Constantin Crăciun. Critica sinceră, partinică, ce i s-a făcut a început a-și arăta efectul: el a devenit conștient de erorile grave ale tendințelor picturii sale și poate fi considerat la începutul clarificării. Lucrează în momentul de față cu Almășanu la o frescă înfățișînd șantierul naval din Galați. Aici reușește mai bine și singur explică de ce: înainte lucra în atelierul său, rupt de viață, hrănindu-se din amintiri și simboluri, avînd o atitudine statică față de viață. Acum abordează teme de muncă analizate la fața locului, dinamice: acum se află în contact direct cu pulsul vieții, trăiește efortul activ al contemporanilor săi. A început o lucrare inspirată din munca desășurată în Atelierele „Grivița Roșie”, care promite să devină interesantă.

St. BANU

gata recoltă de porumb de la A.S. Grabași este adusă spre hambară cu mijloace mecanizate.

● De pe șoseaua Timișoara-Arad se văd niște clădiri care strălucesc albe în bătaia soarelui, unele având turnuri curioase. Acestea sînt noile silozuri ale G. A. S. Carani. Celelalte? O cantină pentru 300 de persoane, case de locuit pentru 42 de familii, o uzină electrică proprie, un turn de apă, 3 grajduri pentru cîte 100 de vaci, 4 grajduri pentru tineret bovin, 2 creșe pentru viței, o magazie de cereale pentru 50 de vagoane, 2 pătule pentru porumb.

● La Orțișoara se află G.A.C. „Donca Simo”. Anul acesta, colectivistii acestei gospodării au cultivat grâu (contractaseră 100.000 kg cu statul; au și livrat toată cantitatea), sămință de trifoi și lucernă, orz, ovăz, mazăre, linte, porumb, sfeclă de zahăr, tutun, roșii, ardei, fasole, vinete, varză etc. 30 de hectare de struguri.

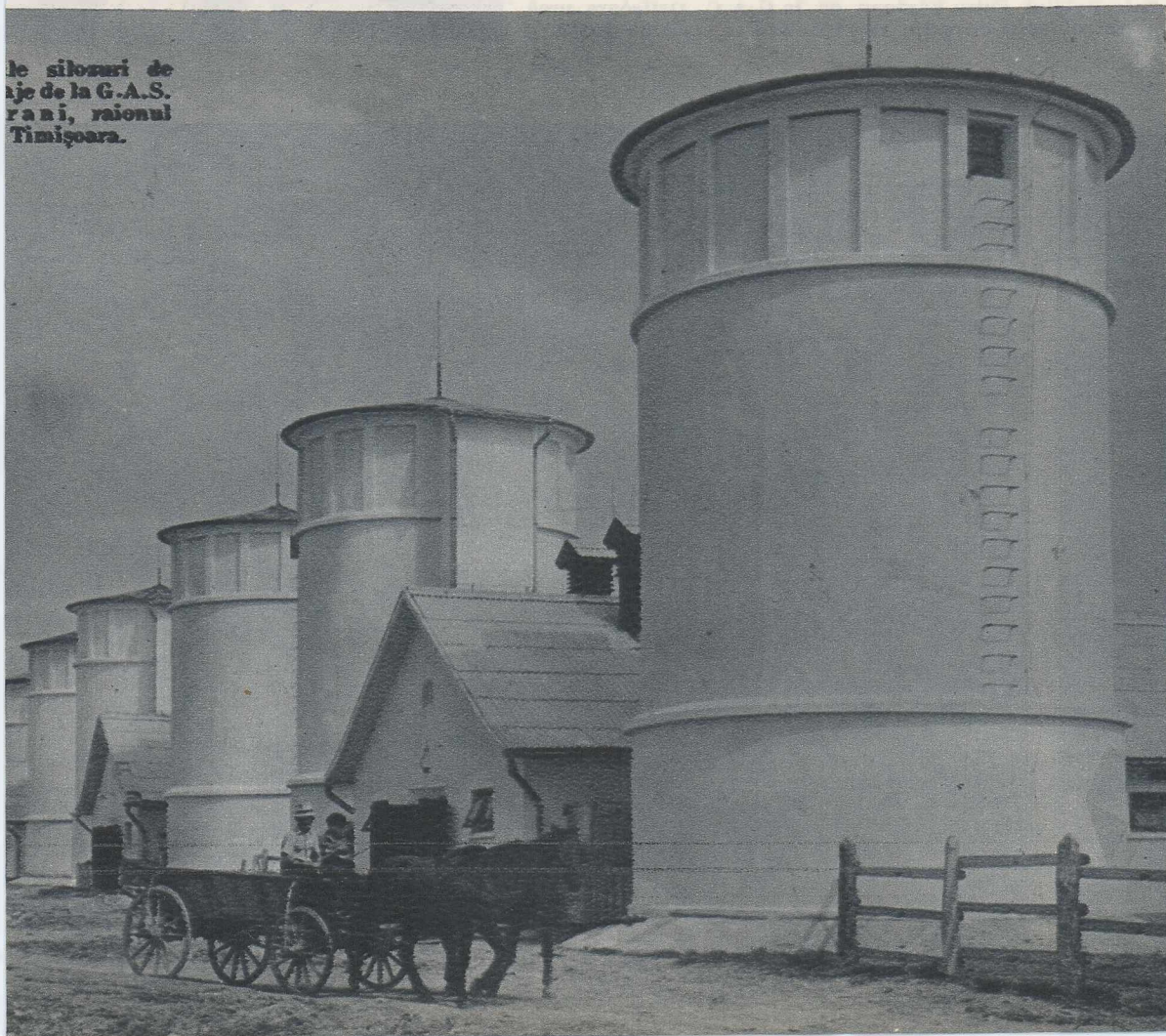
● Avutul animalier este compus din: 74 taurine, 38 de vaci cu lapte, 276 porci, 396

LUPȚA CU PĂMÎNTUL

Fotoreportaj de Eugen IAROVICI

Am fost de curînd în două raioane din Banat: Timișoara și Jimbolia. În cele ce urmează nu voi da decît cîteva extrase din carnetul meu de notițe; comentariile le veți face lumnevoastră.

de silozuri de
aje de la G.A.S.
rani, raionul
Timișoara.

oi, 25 stupi, 1.300 de pui de rasă Rhode-Island, un eleșteu de 2 ha., populat cu crapi.

● Anul trecut ziua-muncă a revenit la 45 de lei.

● Am umblat însoțit de un colectivist prin comuna Orțișoara. Mai la tot pasul îmi arăta: aici e sediul brigăzii noastre a doua, aici e remiza noastră de mașini agricole; uite, acela e unul din camioanele noastre, aici e crama noastră, colca e creșa noastră — repetarea acestui „al nostru”, „a noastră” și-a pierdut nota de senzațional.

● Am fost în casa colectivistului Petru Paraoan, tot din Orțișoara. Mi-a turnat un pahar de vin strănic, produs în via colectivă. Mi-a povestit pe tonul cel mai obișnuit despre oaspeții pe care i-a primit în casă din marea Uniune Sovietică, din îndepărtata Chină și din Bulgaria. În trecut, Paraoan a fost slugă la chiaburi, acum te primește în casa lui ca o gazdă obișnuită cu oaspeți din toată lumea.

● În comuna Grabași, raionul Jimbolia, se găsește G.A.C. „Frunze”. Extrag din inventarul fondului indivizibil, care se ridică la peste două milioane lei: 2 autocamioane, 1 rutier U.T.O.S, 1 tractor, 7 secerători-legători, 4 cositoare mecanice, 2 secerători simple, 12 semănători păioase, 12 semănători porumb, 4 electromotoare la atelierele anexe, 1 motor stabil

pentru irigare, clădiri etc. 110 cai plus 40 capete tineret cabalin, 25 boi pentru îngrășat contractați cu statul, 33 vaci cu lapte, 366 oi, 119 porci, 75 de stupi.

● Brigadierul Simion Boglea, decorat cu medalia muncii, a intrat printre primii în G.A.C. Anul acesta și-a cumpărat casă. În gospodăria lui are o vacă și o juncă, 2 porci. Are bicicletă, radio etc.

● Colectivistul Anton Back, ca și tatăl său, a fost slugă la chiaburi. N-a avut nici un fel de avere. Anul trecut i-au revenit 4.000 kg grâu, 8.600 kg porumb, alte produse și 9.000 lei. Și-a cumpărat casă și mobilă. Are 2 porci, 50 păsări, 10 stupi. La toamnă își cumpără o vacă.

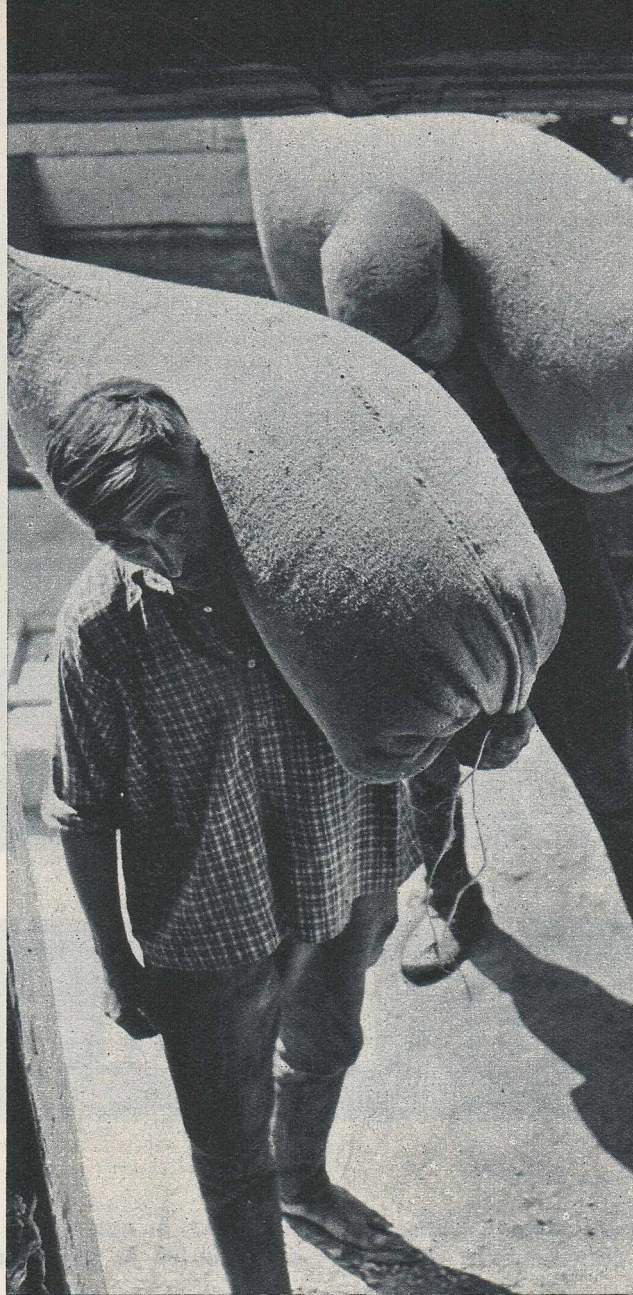
● La Grabați mai este și o gospodărie agricolă de stat. Anul acesta s-a făcut o experiență cu grâu de soi pe 4 hectare bine îngrășate și s-au obținut... 6.200 kg grâu la hectar. La anul, G.A.S.-ul va însămînța 1.000 de hectare cu acest nou soi de grâu.

● Am văzut loturile pe care s-a obținut „hectarul și vagonul de porumb“. Rar vezi vreo tulpină lără doi știuleți mari și grași, unii atingând aproape 500 gr.

● Am lăsat-o la urmă pe Carpația, vaca Siementhal care dă cu regularitate... 1.200 de litri de lapte pe lună! Media realizată în G.A.S. pe vacă mulșă este de 20 litri pe zi.

● Pentru vitele gospodăriei trebuie pregătite... 266 vagoane furaje din producție proprie.

● Planul de beneficii al întregii G.A.S. pe primul semestru a fost depășit de cinci ori.

Colectivistul Petru Paraoan de la G.A.C. Orțișoara urcă în pod sacii cu grâu reprezentând avansul de 40%.

Vine tata cu sac

„Am arat adinc, am avut sămînță de soi, am plivit de trei ori“ — ne spune brigadierul Simion Boglea de la G. A. C. „Frunze“ din Grabați, raionul Jimbolia.

Carpația în fața unui rezervor de 1.200 de litri. Ea îl umple cu lapte într-o lună.

Ultima toamnă*)

vacarea Bucureștiului și a dinamicii sociale din perioada premergătoare lui istoric al eliberării patriei noastre a stat în centrul atenției scriitorului alamb Zincă, în romanul recent arătat: „Ultima toamnă”

prezentându-ne multiple și ve medii sociale, intenția aului de a ne da o imagine a etății noastre din preajma ilor prefaceri revoluționare într-o mulțumitoare măsură, ită de o viziune adecvată ra vieții și de realele lui tați scriitoricești. O parte re eroii cărții, prin gestu și acțiunile lor, poartă cu fară a fi ilustrativi de circstanță, semnificația socială imnurilor evocate. În ge, romanul relevă conflic-existent între forțele clasei citoare, conduse în luptă partid, și asuritorii ei, burzia înhăitată cu hitleris invadator, sinistră alianță tru înăbușirea oricărei tenve spre libertate și viață demnă a elor muncitoare. Surprinzind unele natice aspecte ale luptei de clasă cea perioadă, autorul conturează bil cîteva tipuri de luptători și asuori, după cum amintește și cîteva situațiile îngrozitoare în care munrii erau nevoiți să trăiască și să e.

ntem în epoca de tragică amintire ictaturii fascisto-antonescien, cind ondițiile mizere de cruntă exploa: s-a adăugat și militarizarea inrinderilor, cu regimul de bătai și ere administrat muncitorilor. Măle sălbatice luate de siguranța antoiană făceau și mai aprige împrejură-

în care comuniștii trebuiau să-și tinue lupta lor de eliberare a poai de sub robia capitalistă și fa-ă. Tensiunea imprimată de Harab Zincă scenelor de la siguranța bește convingător de teroarea dez-uită de guvernării antonescieni, curajul și abnegația comuniștilor arătate, printre altele, cu prilejul rierii epice a organizării unui ful- tor mîng pentru 7 Noiembrie,

în episodul, interesant realizat, al erii la cale a unui izbutit sabo- antihitlerist. Din paginile cărții esprinde figura dirză a muncitorului unist Vasile Virlian, ucis din răd de călăii antonescieni, dar păs- d pînă la ultima suflare a vieții lui, rederea în victoria inevitabilă a otei cauze a partidului. Pe fondul lbru al existenței muncitorilor, așe o pată de lumină dragostea sin-ă și pură a tinerilor Andrei, fiul lui ile Virlian, și Elena, aceasta venind rindurile tinereții luptător dez- tate de mediu călduț și corupt al ilției ei mic-burghize. Nu lipsită de sc, dar cu unele note de siropos odramatism, e prezentată și figura ei Virlian, tovarăsa de viață a lui ile Virlian, care mai mult din inct aprobă și susține lupta soțului ului ei. Nu ni se par de loc neglija- e două chipuri de eroi episodici al stei cărți; este vorba de muncitorul cea Dogaru, care sub aparența lui om pus mereu pe glume ascunde fi- a unui neînfricat luptător, și de a adolescențului Gică Moțoc, care, îngindu-și spaimete, participă cu aj la acțiunea sabotajului antihitler- . De cealaltă parte a baricadei, se în subliniate figura poltronului co- el antonescian și aceea a calcula- ii și cinicului ofițer hitlerist Rich-

n paginile cărții, însă, trăiesc și unii i nu îndeajuns de motivați în existența , sau prezentînd deficiențe în resortu- : lor psihice și sociale. Ne vom i la doi dintre cei mai importanți. fel, poetul Traian Odeanu ni se pare i nu îndeajuns de definit; vrînd să înfățișeze un practicant al „artei e”, proaspătul romancier a pedalat oape exclusiv pe „originalitatea” și entricitate a unui astfel de reprezen-

tant al artei burghize. Pentru spațiul cam mare rezervat acestuia în roman, în raport cu ceilalți eroi, chipul lui Traian Odeanu ne spune prea puțin.

Se pare că insul făuritor de versuri apocaliptice duce o existență materială lipsită de griji și de coșmarul foamei, care i-a urmărit în burghizie pe afiția stihuitori. Frecventînd cererile „înalte” ale burgheziei (e în-trefine relații amoroase și cu soția unui general), apărînd cînd în postura unui in: de-generat și imbecilizat de alcool, cînd în aceea a unui „rafinat” in-telectual — acest personaj e schițat fără o finalitate

Haralamb Zincă

precisă. Evoluția lui nesigură în roman nu-i explică și nu-i motivează prezența. Neadîncindu-se rosturile sociale ale acestui personaj, neîndîncindu-se cauzele care l-au produs și motivul pentru care e menținut și stimulat de burghizie, acesta plutește parcă în afara societății. Or, noi știm că astfel de „creații” și-au avut un rost lămurit în angrenajul societății burghize, constituind stîlpul de susținere ideologică a trecutului regimuri. Mai ales în regimul antonescian, versurile apocaliptice ale acestora incitau direct la crime și la stîrpirea oricărei urme de spirit umanitar. Accentuîndu-se mai puțin excentricitatea unui astfel de „poet”, dar adîncindu-se în schimb adevărata lui semnificație socială, ar fi apărut și potrivita lumină demascatoare proiectată asupra acestei excescențe „spirituale” a regimului burghize. Aproape tot aceeași reproșuri se pot face și prezenței în roman a unui alt personaj central, Mihai Virlian, alt fiu al muncitorului comunist Vasile Virlian, care, aruncîndu-se în brațele gării de fier, e rușinea și necazul acestei familii de muncitori bravi și cinșii. Eguarea politică a acestui vlăstar al familiei Virlian autorul o explică prin deformările unui caracter reprobabil, ceea ce poate fi în parte plauzibil, însă nu e totul, mai ales în cazul lui Mihai Virlian. A da, în exclusivitate, lamentabila comportare socială și politică a acestui personaj pe seama unor deficiențe de caracter congenitale înseamnă, de la început, a te situa pe o bază empirică, destul de neconvingătoare psihologic. Evoluția socială și politică a unui om nu se datorează unor presupuse lipsuri din naștere, ci ea e rezultatul unor precise determinante sociale. Născut și crescut într-un mediu sănătos, Mihai Virlian ridică o seamă de semne de întrebare datorită nenorocitei lui stări morale și politice. Lipsind indicarea resorturilor sociale în formarea psihologică a lui Mihai Virlian, acesta se mișcă impulsional numai de fantezia autorului, care-l conduce prin paginile romanului nu întotdeauna convingător și realizat artistic.

Activitatea literară anterioară a lui Haralamb Zincă atestă un prozator înzestrat cu nerv epic, cu o remarcabilă fantezie în desfășurarea unor acțiuni imprevizibile, legate interesant între ele, calități ce se fac remarcate și în primul său roman — „Ultima toamnă”. Cartea se citește cu interes, atenția lectorului nu încețese parcurînd paginile ei. Sugerăm însă scriitorului o atenție mărită, în sensul ca neîndoielnicul lui calități să nu se transforme pînă la urmă în defecte. Fantezia trebuie susținută de cunoașterea adevărată a vieții, iar combinarea, fie ea cît de ingenioasă, a acțiunii, să nu contrazică veracitatea obținută numai prin studiu atent al societății în cadrul căreia trăiesc eroii unei cărți. În felul acesta, viitoarele scrieri ale lui Haralamb Zincă vor câștiga în adîncime, în capacitatea lor de a convinge și în forță artistică.

Traian STOICA

) Haralamb Zincă: „Ultima toamnă”, P. L. A. — 1958.

CONSEMĂRI LITERARE

UN ROMAN SOVIETIC DESPRE MARELE SCRITOR FRANCEZ BALZAC

Cunoscutul scriitor ucrainean Natan Ribak, autorul romanului „Dniepr” și „Rada din Pereiaslav”, a terminat de curînd o nouă carte în care este evocată viața marelui scriitor francez Balzac. Precum se știe, Balzac a vizitat în anul 1847 Ucraina, iar în 1850 s-a căsătorit cu contesa Erelina Hanska. Pornind de la acest eveniment, Ribak a redat în noul său roman, un tablou sugestiv al personalității artistului, dezvăluind un erou adevărat preocupat de problemele sociale. Deși era regalist, datorită intuiției sale scriitoricești în respectarea adevărului vieții, Balzac a creat opere realiste care au depășit concepțiile reacționare ale scriitorului. Spre deosebire de René Benjamin — autorul cunoscutei cărți „Viața uimitoare a lui Honoré de Balzac” — scriitorul sovietic a dezvăluit tocmai aceste contradicții din viața lui Balzac.

În viziunea lui Ribak, contesa Hanska nu mai e o ființă înzestrată cu nobile calități sufletești, ci o mare proprietară, cochetă, capricioasă, dominată de prejudecăți de castă. Căsătoria lui Balzac cu această femeie arogantă apare în tristul ei adevăr, despuțată de falsele iluzii romantice. Romanul zugăvește relațiile scriitorului francez cu oamenii simpli din Ucraina, ca iubagul Basil și bătrînul Musi, interesul lui Balzac pentru obiceiurile și traiul cotidian al țăranilor, pentru folclorul ucrainean, precum și multe alte momente importante care au avut ecou în sufletul artistului.

ÎMPOTRIVA EXPERIENȚELOR CU ARMA ATOMICĂ

Inspirată din marile acțiuni populare ale oamenilor de pretin-denți împotriva continuării experiențelor atomice, noua piesă a scriitoarei australiene Dymphna Husach a cunoscut în Australia, ca și în alte țări, un deosebit succes. Piesa „Raiul în Oceanul Pacific” dezbate probleme grave ale umanității, denunțînd cu franchețe rapacele ale societății capitaliste și condamnînd pregătirile de război ale cuceritorilor imperialiste. Cu prilejul reprezentării acestei opere dramatice pe scena teatrului „Komorny” din Praga, scriitoarea Dymphna Husach a trimis spectatorilor din R. Cehoslovacă o scrisoare în care își mărturisește credința în viitorul luminos al omenirii, atașamentul la victoria cauzei păcii. „Deși fără voastră — scrie dramatișca australiană — e atât de departe de a mea, tragedia ce se petrece în îndrăgîitul meu Ocean Pacific vă privește și pe voi, pentru că știința zilelor noastre a desființat depărțările. De aceea, oamenii din Australia, care sînt convinși ca și voi că minunile științei trebuie folosite ca mijloace pentru furtirea fericirii omeniești, vi se alătură acum și mai strîns”.

SĂRBĂTORIREA A TREI MARI SCRITORI DIN R. CEHOSLOVACĂ

Presă literară din R. Cehoslovacă a publicat recent articole și studii despre viața și opera cunoscuților scriitori clasici cehi și slovaci Jan Kollar, Ruzena Svobodova și Gustav Pflieger-Moravsky.

Poetul Jan Kollar s-a născut la 29 iulie 1793 în satul Mogoška (Slovacia) și a fost un sincer și înflăcărat adept al unității slave, idee pe care, ca un patriot eliberat de orice șovinism, „a legat-o indisolubil de ideea egalității între popoare, a libertății naționale și politice pentru toate popoarele” (Michal Bahula). Principala sa operă poetică este „Fiica Slaviei”, însumînd 5 cînturi și peste 600 de sonete, bogate în idei și sentimente nobile. Jan Kollar a murit la 24 ianuarie 1852.

Anul acesta s-au împlinit 90 de ani de la nașterea remarcabilei scriitoare cehă Ruzena Svobodova (10 iulie 1868-1 ianuarie 1920). În volumele „Vindătorii negri”, „Sfînta primăvară” etc., tributare curentelor la modă, se găsesc și lucrări valoroase, ca „Raiul copiilor”, „Casa liniștită” etc., caracterizate de o fină observație realistă.

Ultimul scriitor amintit este Moravsky (27 iulie 1833-20 septembrie 1875), socotit de istoria literară primul romancier al proletariatului ceh. „Din lumea celor mici”, apărut în 1864, este cel dintîi roman inspirat din viața muncitorilor cehi. G. Pflieger-Moravsky a scris și un roman în versuri „Pan Vigișky” (inspirat după „Eugen Oneghin” al lui Pușkin). Mai tirziu — scrie criticul I. Drahovad — romanele sale, și mai cu seamă cartea „Sofia fabricantului”, încep să adopte o poziție împăciuitoare în problemele sociale. Dar principala și marea lui importanță constă în paginile de pionierat al romanului muncitoresc, în care lupta socială împotriva capitalului se îmbină cu lupta de eliberare națională, în perioada de cruntă oprimare a poporului ceh.

SCRITORI STRĂINI DESPRE ROMÂNIA DE ASTĂZI

În ultimii ani, țara noastră a găzduit numeroși oameni de cultură, scriitori și gazetari care au avut posibilitatea să cunoască viața nouă, înfloritoare a poporului nostru sub soarele democrației populare. În paginile cărților lor, cititorii de pretin-denți au aflat multe lucruri noi despre literatura și arta românească. Dar aceste vizite au avut și un aspect creator artistic. Sînt numeroși poezii și prozatori care, în contact cu realitatea noastră, cu oamenii muncitori și primitorii ai acestui pămînt, au simțit nevoia de a transpune în cuvinte sentimentele de prețuire și prietenie care i-au animat.

Marele poet grec Iannis Ritsos, plăcut impresionat de vizita sa în țara noastră, a scris mai multe poeme, dintre care se impun mai ales „Balada despre Doftana” și „București”. Ultimul este un adevărat elogiu adus Capitalei țării noastre: „Bucureștiul e un oraș larg ca sîndătea! Străzile lui cu piepturile late merg spre viitor, salvite de cărucioarele fără număr ale copiilor, de steaguri și flori. / Bucureștiul flăcăie în plină înflorire în noaptea de mai / ca un steag alb de pace în Balcani”.

Intr-un interesant poem, poetul sovietic Nikolai Gribaciov fixează artistic un moment din anii de înfrățire a reformei agrare: „Astăzi cine nu-i înțelege! / Rogului zapis cuvîntului? / Mosierului, prin lege, / Sărăcimea-i ia pămîntul. / Și pe urmă, în arinști / Îngă undă apeii line, / Copleșiți de-malle liniști, / Mîndri pentru Groza-nchind. / Și cîntec slăvița faptă! / A ostașului sovietic / Ce de ziua asta dreaptă! / Le-a vorbit cînda poetică”.

Sub forma unei scrisori, cunoscutul poet chilian Pablo Neruda concepe în „Los dioses del río” (Zeii fluvului) o vibrantă cîntare de prietenie poporului român: „...cîntă/partidul tău și mîna lui senină / cînt bucuria / păcii românești / și-aducerile mele amînte, înmîite...”

Poezii despre oamenii și pămîntul românesc au mai scris scriitoarea franceză Madeleine Riffaud, oșelînul Zaybeck Basiev. De curînd, în nr. 7 al revistei „Aufbau” din R. D. Germană, a apărut și ciclul de poezii despre România semnate de poetul german Günther Deike, care a fost nu demult oaspetele țării noastre.

Teatru pe malul O

de Viorica FILIPOIU

Fotografii de Eugen IAROV

Cel mai vîrstnic și cel mai tînăr spectator din sală.

În miez de august, Făurești, pe mal Oltețului, cerul e în luminos către ore opt seara. Tot satul pe uliță. Fetele de cooperativa agrico de producție, ca s-au obișnuit să mu cească laolaltă,

cînte și să chiuiie în arșița cea mare, vin acum braț la braț, iar urmele lor, la doi pași, fecior glumesc și rîd de răsună uliță. Șoferul rutierist de la S.M.T. se puiește pe bicicletă, fluierînd. Încotro se îndreaptă convoi acesta de țărani muncitori, foș clăcași și fiii de clăcași ai boierilor Bărzescu? La teatru! Sînt ze ani de cînd făureștenii s-au depris să meargă la teatru. La capăt uliții aflăm un cămin cultural nou-nouț! Ne așteaptă o poartă deschisă, cu ușa larg deschisă, cu toate ferestrele deschise. „În seara asta e piesă la cămin. În seara asta, făureștenii vor vedea pentru prima oară, o piesă într-adevărată sală de spectacol! prima duminică înainte de 1 August 1958. Și iată că oamenii aceștia, care și-au durat cămin cultural contribuind și cu banii dar mai cu seamă punînd lă de-a rîndul umăr la umăr, în loc acum în bănci cu un sentiment de reculegere și de emoție

SE TRAGE CORTINA...

...Și aflăm că se reprezintă piesa „Răfuiala“, de Tiberiu Voinic. Ssst! Să privim! Să ne facem una cu publicul! Să fim numai ochi...

Prima surpriză: decorul! Ște gure oltenești prinse la rame de lemn sugerează ferestre adevărate. În rest, plita, patul, masa au fost aduse din sat și ai jur că ai intrat — spre o pildă — la Tudorița Croitoru, întovărită șita care tocmai și-a făcut casa. A doua surpriză: fiecare „actor e recunoscut și primit cu mic comentarii: „Asta e Gheorghe Căjocaru, socotitorul de la C.A.P. are 42 de ani și tot nu se lasă. În toate piesele joacă“...

Dar de ajuns. Replicile se înțretaie și acțiunea ne cucerește. Acum uităm cu toții că după mustața lipită cu pelicanol nu se ascunde altcineva decît Gheorghe Popescu, cu care numai ieri am fost la cărămidă și cu care mîine vom merge la cules de floarea-soarelu. Acum, fiecare e „altcineva“ și pe scenă se petrece ceva care merită să fie ascultat cu luare amînt și privit cu ochii țintă.

La privește la femeia asta de mijlocăș — Maria lui Avram zice? — cît e de îndrăcită și de căpăținoasă! Își chinuiește bărbatul, își prigonește nora, numai de dragul fiică-si, Năstăsică. Fiindcă vrea morțiș să-i păstreze Năstăsică pămîntul de zestre se împotrivesc să intre în întovărășire și-i gata-gata să-și nencucească familia și s-o dea în mîna chiaburului.

...tului

iar fiica, nu peste mult timp, s-a măritat.

— Ei, și cum s-a hotărât cu pământul de zestre? — am întrebat-o pe vecina mea, Ioana Ghelbărașu.

— În toamnă o să treacă și Olimpia cu bărbatu-său în C.A.P. Parcă ei nu văd că altfel se lucrează pământul la noi, cu mașinile S.M.T.-ului, și că măcar și anul acesta, pe secetă, n-are seamăn recolta noastră cu cea a individualilor?

Când vecina mea de la spectacol mi-a povestit „ce s-a întâmplat cu Victoria Floarea“, mi-am dat seama cât de bine au pătruns spectatorii făureșteni înțelesul piesei și cât e de mare nevoia lor de a regăsi pe scenă și actualitatea și specificul vieții lor.

„Vrem să se scrie o piesă despre satul nostru!“ — e refrenul pe care l-am auzit la Făurești. Și pe bună dreptate! Dramaturgia pentru sat își va afla cu atât mai mult răsunet în mediul rural, cu cât va urmări mai îndeaproape și sub cât mai variate aspecte neconținutele transformări sociale ce schimbă de la o zi la alta fața, problemele, viața satelor noastre.

DE LA CRAIOVA LA FĂUREȘTI NU-I DEPARTE CÎND...

Vlăduț Sofica, Mimi Gheorghies, Adrian Mateescu și alți țărani muncitori din sat se string seara, după munca cîmpului, într-o clasă a școlii. Ce program pregătim azi pentru brigada artistică? Facem un cuplet satiric la adresa gestionarului? Sau cîntăm tinerețea și munca în colectiv? Tema o dată aleasă, un membru din brigadă spune primul vers, celălalt continuă și astfel cîntarea se face de la sine: „Pe Tudorașcu urmași-l / Și pe Damian chemași-l / Să vindă alături de noi / Cu grapă, car cu plug și boi. / Cu pământul laolaltă / Trezem la forma înaltă“...

Pentru spectacolele de brigadă, sistemul acesta de creație colectivă e cel mai nimerit (să amintim, de altfel, că în comuna Făurești a luat naștere prima brigadă artistică din raion).

Din păcate însă, tot astfel se pregătesc în comună și piesele de teatru. Fiecare membru al echipei își spune rolul lui și piesa se încheagă singură, cum poate... De ce? Pentru că echipa de teatru de la Făurești nu a fost ajutată cu prezența unui instructor artistic permanent.

„Tragem ponoasele depărtării de centru!“ — spun cu un zîmbet membrii echipei.

Comuna Făurești se află la o depărtare de 50 de kilometri de Craiova, la 25 de kilometri de Balș. Dar autobusele I.R.T.A. fac curse regulate și șoseaua e neconținută brăzdată de autocamioane.

...Și iată, totuși, că o dată cu noi a ajuns, viu și nevătămat, pentru prima oară la Făurești, și un metodist de la Casa de crea-

ție regională. Stînd de vorbă cu oamenii din comună, i-a lămurit simplu și concis, asupra importanței teatrului de amatori: „Noi, tovarăși, nu trebuie să ne lăsăm covârșiți de greutateți. Cine are microbul teatrului, cine e artist, acela intră în pielea personajului...“ ș.a.

Și după ce a rostit de la înălțimea cunoștințelor sale teoretice aceste învățăminte „miezoase“ și „cuprinzătoare“, tovarășul metodist Atanasiu s-a întors la Craiova, chemat fiind de treburi mai urgente. N-a apucat așadar, la prima sa incursiune la Făurești, să asiste la spectacolul pentru care venise. Noi însă, care l-am văzut, am înțeles cât de multe ar fi avut de dezbătut tovarășul metodist cu membrii echipei. I-ar fi putut îndemna la o improspătare a repertoriului. I-ar fi putut sfătui să asigure și în timpul verii o majoritate de țărani muncitori în componența echipei. Le-ar fi recomandat folosirea permanentă a dublurilor (o indiscreție: spectacolul cu „Răfuiala“ a început la orele 9 seara, pentru că trei participanți fuseseră așteptați să se întoarcă de la o plenară U.T.M.). Iată că și distribuția nu a fost prea bine chibzuită: Nastasia, care este „mititica“ piesei, a fost interpretată de cea mai trupeșă membră a echipei. Pe de altă parte, Florica, nora cea năpăstuită și hămesită, a îmbrăcat o ie bănățeană cu fluturi scripitori... Dar mai sînt și alte învățăminte, care nu se pot epuiza într-o singură convorbire. De aceea, prima datorie a Casei de creație regională față de echipa de teatru din Făurești este de a trimite aici cât mai des un tovarăș care să-i îndrume munca artistică. Căci de la Craiova la Făurești nu e chiar atât de departe...

SALUT FESTIVALULUI BIENAL „I. L. CARAGIALE“

Pe harta regiunii Craiova, am ales comuna Făurești la întîmplare: una din nenumăratele comune în care sătenii joacă teatru. Și iată că am aflat aci o mină de

oameni care, prin acel imbold lăuntric pe care-l naște dragostea omului simplu pentru frumos și prin îndemnul pe care l-au primit în anii puterii populare, au izbutit să anime viața culturală din comună. Și cite sate ca Făureștii noștri n-or fi oare pe întinsul țării? Și citi tovarăși destoinici, ca Stanca Niță, ca Gheorghe Cojocaru, ca tinerele Mimi Gheorghies și Sofica Vlăduț, în aceste sate? Și iată că prin grija partidului și guvernului a fost luată o inițiativă de mare amploare, în sprijinul acestor oameni dornici de muncă și iubitori de cultură: Festivalul bienal de teatru de amatori „I. L. Caragiale“! Festivalul va stîrni toate aceste talente necunoscute, le va scoate din găoacea lor, le va obliga să se măsoare unul cu altul, să învețe unul de la altul, să-și caute forme de organizare și metode de muncă artistică mai evaluate... Și vom vedea această masă de țărani muncitori, care înainte vreme erau clăcași la boieri și argați pe la chiaburi, exploatați și analfabeți, pornind din toate unghiurile țării ca să se urce pe miile de scene ale căminelor culturale și să-și încerce puterile pe tărîmul uneia din cele mai complexe arte: teatrul! Teatrul îi ajută pe țărani muncitori să se dezabare de crisparea vechilor umilințe, să gîndească asupra lor înșiși, să-și acorde gîndirea și vorbirea, simțirea și mișcarea. Dar, mai ales, noul repertoriu al teatrului sătesc îi învață deoptrivă pe acești actori și spectatori să rămînă pe o poziție fermă de clasă, să demaște uneltirile dușmanului. Și apoi, e cu neputință ca printre sutele de tineri țărani muncitori, care vor întîlni cu prilejul festivalului un public lărgit și un juriu competent, să nu se descopere talente viroase, care vor putea reprezenta mai tirziu cu forță și veridicitate, viața nouă a satelor, viața pe care ei înșiși au făurit-o.

Așteptăm cu bucurie Festivalul bienal „I. L. Caragiale“, ca pe un imens val ridicînd cu sine nenumăratele forțe creatoare ale poporului nostru.

„Răfuiala“ prinde viață pe scena căminului cultural din Făurești.

Lîngă mine șade o bătrînă mică, legată la cap cu tulpan gru. Bătrînica se apleacă spre ne și-mi șoptește, abia ținînd-se să nu pufnească în ris: „Tân așa s-a întîmplat și cu Victoria Floarea!“ Cîneva din spate a auzit: „Dar parcă la alde stache s-a întîmplat altfel?“

VICTORIA E MARIA ȘI OLIMPIA E NĂSTĂSICA

Victoria Floarea din viață e soi de Maria din piesă, iar împia, fiica Victoriei — Năstășica, cel puțin așa mi-a povestit vecina mea de la spectacol.

Victoria Floarea, soția lui neorghe, președintele sfatului pular comunal, numără astăzi de ani, dar mină singură vitele operativistilor la păscut, deoace „numai ea știe să le adape atît așa cum trebuie“. Și totuși, ad a fost să intre în C.A.P., ctoria Floarea s-a opus mai tîi din răspuțeri... De ce? Fiînd-avea o față de măritat, pe împia, și Olimpiei trebuia să-i streze morțiș pământul de zestre. Dacă tocmai după ce partea pământ a fetei se comasa în A.P., îi venea în minte vreun fector de țaran individual ceară pe Olimpia de nevastă? ine știe ce chiabur îi virfise în p Victoriei gîndul ăsta nesărit?! Așa-i că rămînea fata ruată și nemăritată? Însă membrii comitetului C. A. P. au rut adunare generală și au aflat zlegare la caz, după statut. Au spărțit pământul de zestre al împiei de cel al părinților și i u lăsat fetei în rezervă, la marna perimetrului, să hotărască singură cum o ști, după măiș. Dacă a văzut așa, Victoria oarea, mama, a intrat în C.A.P. pământul ei alături de cel al țului și al fectorului cel mare,

Moment de interiorizare: Florica, nora năpăstuită, trebuie să intre la replică.

T.A.P.L. CRAIOVA

VIZITAȚI

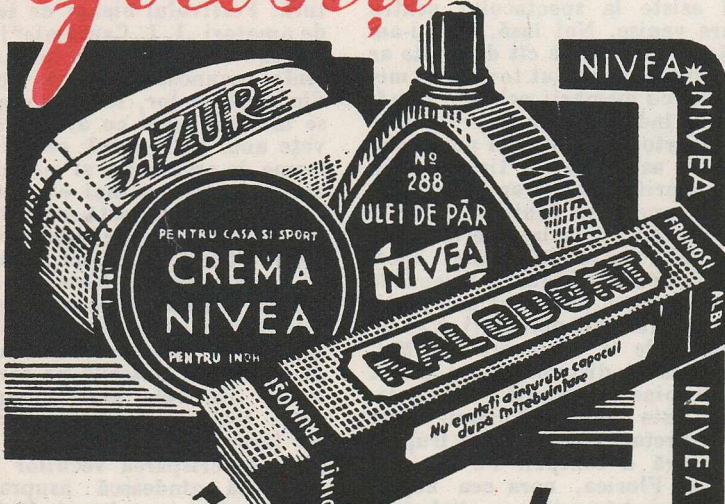

Restaurantul "Minerva"

BOGAT SORTIMENT DE
PREPARATE CULINARE
GRĂȚAR SPECIAL,
VINURI SELECȚIONATE.

MUZICĂ — DANS — REFRENE VOCALE.

Golosități

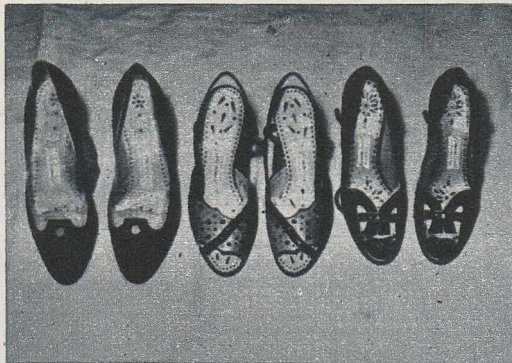
cu încredere
PRODUSELE de CALITATE

ale fabricii
NIVEA
ORĂȘUL STALIN

Fabrica de Încălțăminte

„ȘTEFAN PLAVĂȚI“

Timișoara

produce:

Încălțăminte pentru femei, într-o gamă bogată de modele și culori. Încălțăminte intermediară (lețe piele cu talpă bovină și microporos). Încălțăminte model (cu talpă bovină). Încălțăminte tip „Romarta“ (cu talpă bovină).

Cereți cu încredere produsele noastre la toate magazinele de stat.

INDUSTRII
ȘI PRODUSE

ORIZONTAL: 1) Industrie grea cu sediul principal la Hunedoara. 2) Industrie în slujba vieții și energiei de toate zilele. 3) Produse industriale care ușurează munca omului — Ivit. 4) Aur — Localitate balneo-climaterică în care sînt trimiși oamenii muncii la odihnă. 5) Du-te vino, ca suveica — Salutare. 6) Drumeag — Ambalaj textil pentru transportul produselor. 7) Conducte tubulare — Citime hotărîtă. 8) Diviziune de timp — Intangibilă. 9) Pronume — Cititor. 10) Lac în Bărăgan — Prepoziție. 11) Produse de mare consum destinate... arderii — Plantă textilă. 12) Veche unitate de măsură — Vas pentru supă. 13) Soare — Unități prin care se vînd produsele medicale.

VERTICAL: 1) Partea cea mai înaltă a acoperișului unei case — Muncitor în industria textilă. 2) Nicovală moldovenească — Industrie a obiectelor de argilă și porțelan. 3) Adverb numai pentru... zori de zi — Vas plutitor — Prefectul poliției de odinioară. 4) Trimși însărcinați cu misiuni speciale — A lucra pămîntul. 5) A schimba în mai bine — Corabie. 6) La strung — Din nou 7) Radu Tudoran — Fire — Instituție pentru depunerea economiilor — În basma. 8) Petrol lampant (mold.) — Încovoiată. 9) Întreprindere pentru transporturi cu autobusele — Listă pentru plata salariilor

1	M	E	T	A	L	V	U	R	G	I	C
2											
3											
4	A	U	G	O	V	O	B	A			
5											
6	C	A	U	M	E	T	S	A			
7	T	E	V	I							
8	B	R	E								
9	A	A									
10	A	M	A	R	A	C					
11	T	I	G	A	R	I	U				
12	O	C	A								
13	B	A									

— Sui. 10) Unități de măsură pentru puterea motoarelor — Materie folosită în industria mobiliei împletite — A alina. 11) Produs al uzinei „Ernst Thälmann“ — Vîrstă.

Dezlegarea jocului „Cu și prefix“, apărut în numărul precedent

SFATURI PRACTICE
ÎNGRIJIREA MOBILEI

Mai multe cititoare, printre care Ergy Horvath din Tg. Mureș, Constanța Voicu din Breaza, reg. Ploștii, Ecaterina Savu din Timișoara și Eleonora Vasilescu din Tg. Ocna, ne-au cerut sfaturi pentru îngrijirea mobilei. Deoarece întrebările sînt în bună parte asemănătoare, le răspundem tuturor prin rețetele de mai jos:

MOBILA DIN LEMN DE NUC, fără placaj, se întreține bine dacă o curățăm des de praf și o frecăm din cînd în cînd cu o cîrpă muiată în lapte sau în apă și bine stoarsă, după care o lustruim cu o bucată de piele moale (amțilopă). Lemnul de nuc se curăță bine și capătă un luciu frumos și dacă-l frecăm cu o cîrpă muiată în bere caldă.

MOBILA DIN LEMN DE STEJAR, fără placaj, se curăță cînd s-a îmbăscit sau s-a decolorat, cu un amestec făcut din 50 gr stearină rasă și topită și 70 gr terebentină. Mobila se freacă bine cu o cîrpă muiată în această compoziție și stoarsă, apoi se lustruiește cu o flanelă moale. Iar dacă vrem să închidem culoarea lemnului de stejar, nu avem decît să așezăm în apropierea mobilei o farfurie cu amoniac. Vaporii de amoniac acționează asupra lemnului de stejar cu un efect asemănător celui pe care-l au razele soarelui asupra pigmentilor epidermei.

MOBILA CU PLACAJ își recapătă luciul dacă o ștergem bine de praf și de pete și o frecăm apoi cu un șomolog de cirpe muiate în ulei de in, în care s-au pus cîteva picături de spirit. Se freacă de mai multe ori, cu mișcări circulare, pe porțiuni mici, apoi se lustruiește cu o flanelă.

MOBILA VOPSITĂ ÎN ALB se spală ușor cu un amestec făcut din 100 gr amoniac și 3 litri de apă. Dacă mobila e din lemn alb, nevopsit, se curăță cu o soluție compusă de 4 linguri apă de clor la un litru de apă caldă.

MOBILA ÎMBRĂCĂTĂ ÎN PIELĂ se șterge mai întîi de praf, perindu-se bine încheieturile și cuțele, apoi se spală cu ajutorul unui burete muiat în apă la care s-a adăugat o lingură de oțet de vin. După ce se usucă, se pensulează cu albuș de ou amestecat cu ulei de in și se freacă cu cirpe uscate, pînă capătă lustru. Dacă mobila e mai veche și vrem să-i reimprospătăm aspectul, folosim în locul compoziției de mai sus, o soluție făcută din 250 grame alcool metilic, 250 grame ulei de rășină amestecat cu oțet, 125 grame glazură de rășină și 40 grame unt de antimoniu. Compoziția aceasta poate servi de altfel și la polizatul lemnului care rămîne vizibil în anumite părți ale mobilei.

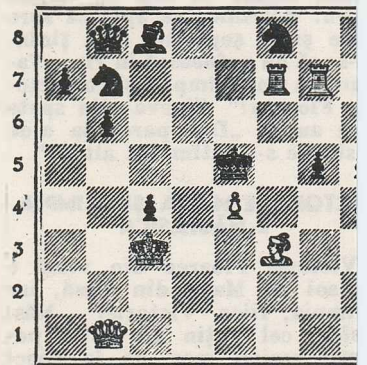
MOBILA TAPISATĂ trebuie curățată de praf cu bățatorul înășurat în cirpe. Apoi trebuie perlată cu atenție, mai ales la încheieturi, unde se culbăresc, pe lingă praf, și molii. Dacă tapiseria e din damasc de mătase, nu se perie, ci se șterge numai cu o cîrpă de praf.

MOBILA DIN TRESTIE SAU RĂCHITĂ se spală cu apă săpunată caldă, după care se clătește cu apă rece. Dacă mobila e vopsită, în loc de apă săpunată se va folosi apă sărată.

SAH SAH SA

PROBLEMA
de
J. MORAVEC

Premiul I la concursul revistei „Ceskoslovensky Sach.“

Mat în 3 mutări

(Alb: Rc3, Db1, Tf7, Tg7, Nf3, E
Negru: Re5, Db8, Nc8, Cb7, Cf8, Pp. b6, c4, g5, h5, h4).

CERNEALA ANTIC

Cu prilejul ultimelor săpături c s-au făcut într-un vechi cîmp func situat în imediata vecinătate a Văii nului, au fost scoase la lumină un obiecte de uz casnic din viața Rom antică.

Printre altele, în mormîntul u scrib a fost găsită o garnitură compl de scris, compusă dintr-o călim de bronz, o tăbliță cerată, un stil și piatră ponce pentru scris.

Partea cea mai interesantă a acei descoperiri o constituie însă cernea Pe cale chimică, s-a reușit să se anzeze compoziția. Ea era preparată negru de ardezie, negru de fum și rășină.

După aproape două milenii, cerne aceasta uscată a putut fi făcută ut zabilă prin adăugire de apă. Cuno terea compoziției sale este deosebit importantă pentru cercetarea docum telor vechi. E vorba de cazurile în c nu s-a putut ști pînă astăzi dacă e vorba de o lucrare originală, de o co apocrifă, sau de un fals.

Cu ocazia acestor săpături, a fiesit lumină și unul din acele giulgiuri azbest, extrem de rare, numite „fun funebris“, despre care pomeneste Plii și care erau folosite pentru a sep cu strictețe cenușa mortului de cen provenită de la lemnul rugului.

VOINȚĂ, PRICEPERE, CURAJ

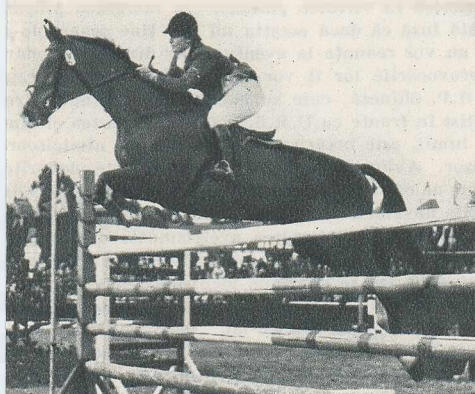
● 20.000 DE SPECTATORI ● AL 30-LEA...
● SPECTACOL ARTISTIC I

Langa, pe calul Machedon, la trecerea unui obstacol din proba „6 bare”, pe care a câștigat-o.

Vasile Pinciu, la trecerea unui obstacol. Fiind deținătorul celor mai multe victorii individuale, el a obținut calul pur-sânge oferit de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

reata italiană Giulia Serventi, pe parcursul uneia din probele de obstacole.

luează elevii Centrului de Tinereț-București.

Multe festivități de felul acestuia, în care au fost premiați învingătorii, au avut loc în cadrul concursului. Iată-l, în fotografia de față, pe Gh. Teodorescu, câștigătorul probei de dresaj olimpic, încadrat în sfința de N. Mihalcea (locul II), iar în dreapta de N. Marcoci (locul III).

Călărețul polonez Marian Baburecki, câștigătorul locului I în „Cupa prieteniei”.

Unul preferă atletismul sau voleiul, altul rugbiul sau baschetul; unuia îi place boxul sau natația, celuilalt sportul cu pedale sau aviația etc. Cu siguranță însă că fotbalul este sportul care întrunește cele mai multe sufragii. Tocmai această popularitate de care se bucură fotbalul la noi face ca tribunele stadioanelor respective să fie mereu arhipline. Iată însă că, de la un timp, tribunele terenurilor unei alte discipline sportive au început să devină neîncăpătoare. Ce dovadă mai concludentă poate fi pentru popularitatea unui sport, decât participarea publicului? 20.000! Acesta a fost numărul spectatorilor pe care tribunele hipodromului de pe Sptai i-au primit numai în ultimele două zile ale Concursului Hîpic Internațional, la care au luat parte, pe lângă călăreții noștri, echipe hîpice ale R.D.G., R.P. Polone, R. Cehoslovace, R.P. Bulgaria și Italiei. Mii și mii de alți iubitori ai întrecerilor hîpice au urmărit cu nestăpînită emoție și au palpitat la trecerea fiecărui obstacol de către cai și călăreți.

În toată întrecerilor spectaculoase au fost glasuri în tribune care, atunci cînd ultimul obstacol din proba celor „6 bare” a fost ridicat la 1,80 m, au făcut apropierea între această înălțime și cea de 1,81 m cu care Iolanda Balas a câștigat titlul suprem. Aplauze îndelungate au răsplătit victoria lui Gh. Langa în această probă. Căci unui călăreț, ca și unui săritor la înălțime, îi trebuie multă voință și măiestrie, dar îi mai trebuie și o mare doză de curaj. La aceasta se adaugă priceperea de a-și struni și conduce calul. Dacă în alte sporturi se întimplă ca posibilitățile de realizare a unei performanțe să fie determinate în parte și de voința concurentului, la călărie uneori sportivul vrea, totuși calul, deși are posibilități de trecere a obstacolului, refuză să sară. Este o realitate confirmată de numeroasele penalizări și eliminări din cauza „derobării” (refuzul calului) în fața obstacolului, același obstacol pe care în alte probe l-a sărit cu ușurință sau, după penalizare în proba respectivă, l-a sărit, cum se spune, pentru „școala calului”.

„Calul este un animal sensibil! Se sperie ușor! Vă rugăm liniște!” erau cuvintele cu care de multe ori crainicul oficial solicita liniștea spectatorilor. Aceștia nu numai că-și însușeau îndemnul, dar, uneori, cînd se întimpla ca vreunul cu mai mult temperament să-și exprime gălăgios aprecierea, i se cerea insistent să se liniștească. Ce te faci, însă, atunci cînd o speranță pierdută renaște și o vezi concretizîndu-se într-o victorie miraculoasă? Și indemn, și calm sînt date la o parte, iar entuziasmul se revărsă nestăvilit pentru cel care a înfăptuit „miracolul”. Căci, dacă îmi este permis s-o spun, s-a întimplat un adevărat miracol în proba de „obstacole” categoria „grea”.

Participau 30 de concurenți, dintre care mulți reprezentau culorile noastre. De bună seamă, era de așteptat ca victoria să ne aparțină. Luaseră startul 29 de concurenți. În această probă călărețul german Manfred Nietschmann, același care mai tîrziu avea să fie învingătorul în „proba învingătorilor”, realizase cea mai bună performanță de pînă atunci. Speranțele noastre se spulberaseră. Un confrate se și pregătea să treacă pe răbojul învingătorilor numele călărețului german.

Dar iată că la start se prezintă al 30-lea și ultimul concurent. Este un român, Alexandru Longo, pe calul Sucito. N-a mai fost nevoie de apelul crainicului. În tribune, liniște deplină. Ochii tuturor spre concurent. Îndemnuri în surdina la fiecare obstacol. Unul trecut. Încă unul și încă unul. Se apropie ultimul obstacol. Încordarea ajunge la maximum. A trecut!!! Au izbucnit aplauzele, uralele. Se hînuia un timp bun, care să ne claseze baram pe locul doi. Cînd crainicul a anunțat 1:16,3, timp mai bun cu 7 zecimi decît cel al concurentului german, un val de bucurie i-a cuprins pe spectatori. La ieșirea de pe pistă, victoriosul Longo s-a văzut pur și simplu asaltat de mulțime. A fost o victorie de „minutul 90”, cum s-ar spune în fotbal.

Am amintit doar de două din numeroasele probe ale concursului, pentru că acestea, prin dificultatea lor, au solicitat mai multe eforturi concurenților și încordarea spectatorilor. Toate probele, însă, prin spectaculozitatea lor, prin dorința de izbîndă și via dispută dintre participanți, au oferit un încîntător spectacol sportiv și, de ce să n-a spun, artistic. Căci, fără îndoială, dacă ai fi asistat la probele de dresaj, la acel așa-numit „pasaj” la „schimbarea de galop” și la o serie de alte figuri ai fi fost inclinat să asemeiești hipodromul unei scene, iar caii și călăreții, unor dansatori.

Spațiul nu-mi permite să vorbesc de comportarea fiecărui participant la acest concurs, în cadrul căruia s-a reafirmat înalta clasă a hipismului românesc. În ce privește oaspeții, în general, ei au dovedit o bună pregătire, multă voință și pricepere în conducerea cailor. Merită remarcată prezența surorilor italiene Natalia și Giulia Serventi, care, deși nu au făcut parte din rîndul învingătorilor (prima a renunțat de multe ori datorită derobărilor calului Bimbo II), au ținut totuși pasul alături de hărbați, într-o întrecere grea, ce a cerut concurenților mari eforturi, dirzenie și perseverență.

R. SCURTU

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

În 1954, Dulles (în stînga), campionul provocărilor războinice, dicta ministrului de externe ciankaişist aşa-zisul tratat de „asistenţă mutuală” — de fapt un document al agresiunii împotriva R.P. Chineze.

În cadrul manevrelor de război americano-ciankaişiste din Taiwan, agresorii fac „repetiţia generală” a mult visatei debarcări în China continentală.

Nici nu s-a stins ecoul strigătului de revoltă al omenirii de agresiunea imperialistă din Orientul arab şi iată că S.U.A. şi Uniunea Sovietică s-au aventurat într-o nouă acţiune sîvă — de astă dată în regiunea strîmtoării Taiwan. De săptămîni flota a VII-a a S.U.A. şi unităţile maritime marine şi de aviaţie ale clictii ciankaişiste desfăşoară o activitate periculoasă „periculos de aproape” de coastele R.P. Chineze recunoaşte însăşi presa occidentală. Totodată au fost aduse în Taiwan avioane de bombardament americane de la bazele Okinawa şi Filipine, escadrile de avioane cu reacţie din S.U.A. precum şi efective ale infanteriei marine americane. A fost văluit de asemenea un plan americano-ciankaişist pentru organizarea unei provocări militare împotriva R.P. Chineze. Conform acestui plan, în timpul manevrelor comune americano-ciankaişiste, prevăzute pentru luna aceasta, avioane ciankaişiste vor face semne de recunoaştere ale R.P. Chineze ar urma să atace baze militare americane, spre a servi astfel ca pretext Statelor Unite pentru acţiuni militare directe împotriva R.P. Chineze. Acestea, ca şi feluritele ameninţări, mergînd pînă la acoperirea ideii că agresorii americani ar putea recurge şi la armă nucleară, îi demască pe războinicii americani şi ciankaişisti, fac echilibristică în virtutea politicii „la marginea prăpăstiei”. Faptele arată însă că dacă aceştia nu vor ţine seama de raţiunii şi nu vor renunţa la aventura lor dinaintea condamnării eşecului, provocările lor îi vor duce într-adevăr la prăpăstia Puternicii R.P. Chineze, care se bucură de sprijinul întregului lagăr socialist în frunte cu U.R.S.S. şi are de partea ei simpatia popoarelor lumii, este hotărîtă să dea o ripostă nimicitoare agresorului său. Avioanele americano-ciankaişiste, doborîte grav avariate de către forţele militare de coastă ale R.P. Chineze şi resturile navelor ciankaişiste ce zac acum pe fundul mării în jurul Taiwan constituie tot atîtea avertismente date imperiului american şi uneltelor lor ciankaişiste, care trebuie să se aştepte dacă ţin să continue jocul cu focul.

Aşa cum se arată în declaraţia făcută în numele guvernului R.P. Chineze de premierul Ciu En-lai, „Dacă guvernul american nesocotind în mod grosolan repetatele avertismente care au fost adresate de către poporul chinez şi dorinţa de pace a popoarelor lumii, va continua agresiunea şi intervenţia sa împotriva Chinei, va impune poporului chinez un război, atunci întreaga lume va răspunde pentru toate consecinţele serioase ce decurg din aceasta va reveni guvernului american”.

AVENTURĂ CONDAMNATĂ

Provocările americano-ciankaişiste primesc ripostă dîrză a artileriei de coastă a R.P. Chineze...

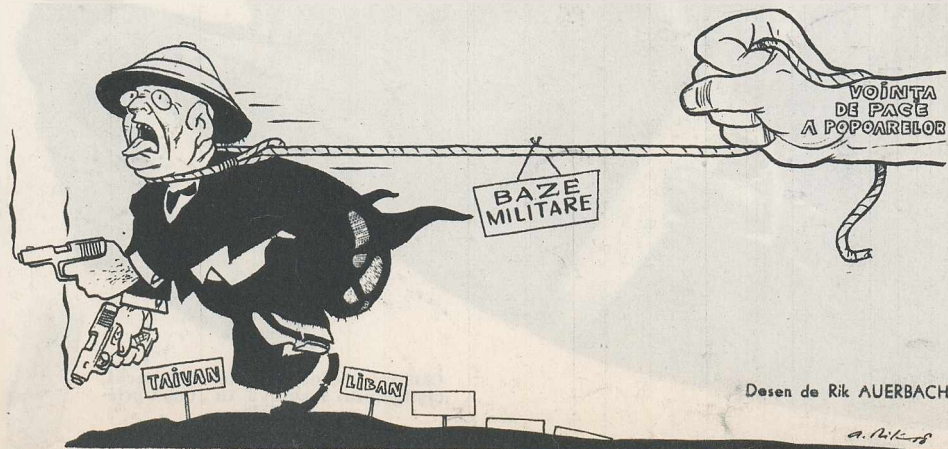
Acesta a fost un bombardier ciankaişist, de provenienţă americană, ce efectua incursiuni criminale deasupra teritoriului R.P. Chineze.

MOITO:

„Teritoriul chinez Taiwan, Libanul şi toate celelalte baze militare ale Statelor Unite aflate în state străine înseamnă însă un laţ de gîtul imperialismului american. Nimeni altul decît americanii au făcut acest laţ şi şi l-au legat de gît. În timp ce celdălat capăt al laţului l-au dat în mîinile poporului chinez, popoarelor din ţările arabe şi tuturor popoarelor lumii cărora le este scumpă pacea şi care se ridică împotriva agresiunii. Cu cît agresorii americani vor rămîne mai mult timp în aceste locuri, cu atît mai mult se va strînge laţul din jurul gîtului lor.”

(Din cuvîntarea rostită de tovarăşul Mao Tze-dun la Conferinţa supremă de stat a R. P. Chineze).

Desen de Rik AUERBACH

riendenia sovieto-chineză este o puternică armă
forțelor păcii din întreaga lume. În fotografie:
N. S. Hrușciiov și Mao Tze-dun, cu prilejul recentei
lor întâlniri de la Pekin.

„În Extremul Orient nu poate fi o
pace trainică atâta timp cît flota mi-
tară americană nu va fi rechemată
în strîmtoarea Taivanului, atîta timp
cît soldații americani nu vor părăsi
insula chineză Taivan și nu vor pleca
acasă”.

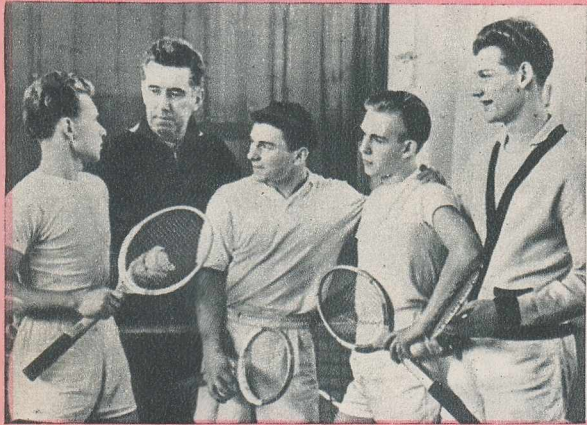
„Un atac împotriva Republicii Popu-
lare Chineze care este marea prie-
nă, aliată și vecină a țării noastre,
este un atac împotriva Uniunii Sovie-
ce. Credinciosă datoriei sale, țara
noastră va face totul pentru ca, îm-
preună cu China Populară, să sal-
vărdeze securitatea celor două state,
interesele păcii în Extremul Orient,
interesele păcii în lumea întreagă”.

(Din mesajul adresat la 7 sep-
tembrie a.c. de N. S. Hrușciiov
lui D. Eisenhower)

Armata populară de el-
iberare a Chinei veghează!

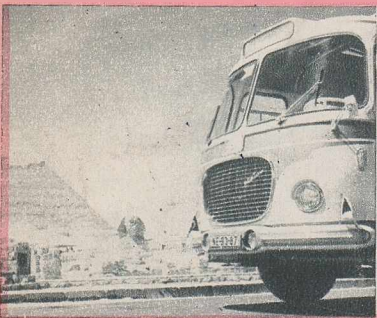
ÎN JURUL GLOBULUI

TINERII TENISMENI SOVIETICI se afirmă din ce în ce mai puternic pe arena internațională a „sportului alb”. Fotografia a surprins un „chintet” de tineri jucători, în pauza unui antrenament, ascultând îndrumările antrenorului lor, E. Negrebečki. Se remarcă printre ei: Lihaciov, Lejus, Potanin, Sivakin, jucători care au luat parte și la ultimul turneu de tenis ce a avut loc în țara noastră. Ei au dobândit succese deosebite în cadrul multor competiții internaționale, ca Turneul de la Wimbledon, Cupa Galea etc.

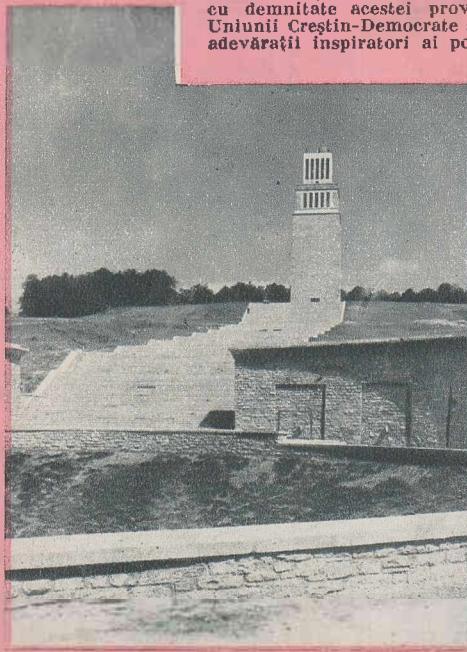

ARTA ROMÎNEASCĂ PESTE HOTARE. În sălile „Casei oamenilor de artă” din Erevan, capitala R.S.S. Armene, s-a organizat o expoziție de grafică românească. Printre expozate se numără lucrări ale pictorilor și graficienilor Ivancenco, Ștefan Constantinescu, Gy. Szabo Bela, Vasile Kazar și alții. Prin varietatea tematicii și originalitatea artei naționale românești, expoziția s-a bucurat de o deosebită atenție din partea vizitatorilor. În fotografie: un aspect din expoziție.

SE ÎNTÎLNESC DOUĂ CIVILIZAȚII... Milenarului „Sfinx” — măturile a uneia din cele mai vechi civilizații ale lumii — îi este dat să întâlnească un produs al epocii moderne: un autobus „Skoda” de lux... Renumitele mașini cehoslovace au fost livrate Republicii Arabe Unite în cadrul acordurilor economice existente între cele două țări.

LA BUCHENWALD (R. D. Germană), pe locul unde se afla pe vremea regimului hitlerist unul din cele mai înfricoșătoare lagăre de exterminare, a fost ridicat un monument spre cinstirea memoriei victimelor ororilor hitleriste.

UN EXERCIȚIU UTIL. Spre a fi pregătiți oricând pentru a salva bunurile cetățenilor de la incendii și alte calamități naturale, pompierii cehoslovaci se antrenează intens. Iată, de pildă, un interesant exercițiu practic, efectuat de pompierii din Ceske Budejovice.

HULIGANII ÎN ACȚIUNE... Încă un tablou celebru a căzut victimă actelor de vandalism ale unor elemente pentru care „respectul” față de artă se manifestă numai sub forma practicării rock and roll-ului și a citirii comicsurilor. E vorba de cunoscuta pinză a genului Renașterii, Rafael, „Căsătoria fecioarei”, aflată la Academia din Brera (Italia), căreia un grup de huligani i-au adus brutale defecțiuni. Stricăciunile, sub forma unor pete albe, se văd pe scările bisericii și pe brațul fecioarei.

RĂSPUNS UNEI PROVOCĂRI. În R. F. Germană se țin lanț provocările împotriva adversarilor înarmării atomice. Recent, la Düsseldorf, un grup de membri ai organizației reacționare vestgermane „Uniunea Tineretului” au încercat să tulbure o manifestație pașnică a organizației „Lupta împotriva morții atomice”, aruncând în mijlocul demonstrațiilor manifeste provocatoare. Manifestanții au răspuns însă cu demnitate acestei provocări, rupind manifestele în fața sediului Uniunii Creștin-Democrate și arătând astfel că știu foarte bine cine sînt adevărații inspiratori ai politicii de înarmare a Bundeswebrului cu arma atomică.

Excelente creații a realizat actorul sovietic Maksim Mărcovici Straub în nenumărate filme în care a interpretat rolul Vladimir Iliei Lenin. Recent a fost din nou răsplătită această muncă rodnică: la Festivalul internațional al filmului de la Karlovy-Vary, el a fost distins cu premiul „Pentru măiestrie artistică”, acordat pentru creația sa din „Povestiri despre Lenin”.

Colaborarea fructuoasă din cinematografia sovietică — cea indiană, oglindită în rezerva filmului „Călătorie pe trei mări”, a determinat producția în comun a unui nou film artistic în culori: „Poemul celor două inimi”. Filmările se efectua atît în India, cît și în Pakistan.

Romanul de cinci paragrafe cunoscuta lucrare a mare scriitor german Bertolt Brecht va fi transpus pe ecran pentru a treia oară. De data aceasta filmul va fi realizat la Berlin de către regizorul Helmuth Käner. Interpreții principali: C. Jürgens și Giulietta Masina.

Albانيا democrat-populară creează o cinematografie proprie. Recent, a avut premiera înființului film artistic realizat în întregime în culorile albaneze. Întitulat „Tana”, filmul este înscris în vîștii noi de pe ogoarele cinematografiei populare.

Numeroase filme au fost produse în ultima vreme în țările din Europa și America. Printre acestea numără: „Balaurul”, un film artistic în culori realizat în colaborare cu o casă franceză de filme, un alt film artistic intitulat „Flăcări la frontieră” și documentarul „Podul de pe riul Iantzi”.

Un nou film artistic, intitulat „Doar o femeie”, a fost realizat recent de către Studiourile DEFA din R. Germană, în regia lui Kurt Balhaus. Închinat evocării cunoscutei luptătoare pentru drepturile femeilor din Germania la mijlocul sec. al XIX-lea, Louise Otto-Peters, filmul prezintă actoriile Karla Runke, Eva Maria Hagen, Rudolf Grabow și alții, frumoase creații.

La studiourile „Lenfilm” din Leningrad, se află în curs de turnare o interesantă ecranizare în culori a celebrei opere a lui Ciaikovski „Evgheie Oneghin”. Regia acestui film este semnată de această dată de către un regizor de operă: Fedor Ivanov — maestrul merit al artei din R.S.F.S.R. Filmul este jucat de tineri artiști — dintre care unul în rolul Oneghin — partitura muzicală fiind interpretată de tinerii artiști de operă G. Vignevski (Tatiana), L. Avdeeva (Olga), Kibkalo (Oneghin), A. Grigori (Lenki).

„JURNALUL ANNEI FRANK” — zădușitorul mesaj pe care o nevădată victimă a fascismului l-a lăsat în urmă, va fi transpus pe ecran și în Olanda. În fotografie: înfățișată filmarea scenei arestării către nazisti, la Amsterdam, a Annei Frank și a familiei ei. În film, rolul lui van Hoesen este interpretat personal de erou, acesta fiind să supraveghească încercările de a trece.

REDACȚIA: București, Piața Scintei. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10 Int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.